

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

ปริญญานิพนธ์

ของ

อัมพา ช่อทุมมินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยา
การแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนันท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนันท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.นันทา สุรักษา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 14 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2542

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ พร้อมทั้งให้แนวคิดและข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และดร.นันทา สุริรักษา ที่ได้กรุณาสละเวลาในการเป็นกรรมการร่วมในการสอบปากเปล่า และกรุณาให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรสุกกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านอธิการบดีสถาบันราชภัฏอุดรธานี และคณาจารย์ทุกท่าน รวมทั้งขอบคูนนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี ที่ได้ให้ความร่วมมือสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์เสกสรร ทองคำบรรจง และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ แพทย์หญิงอภัสสร ชองทุมมินทร์ และว่าที่ร้อยตรีณรงค์ ชองทุมมินทร์ น้องที่ได้ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีแก่ผู้วิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ขอน้อมระลึกถึงพระคุณบิดามารดา ที่ได้ให้ชีวิต ให้การอบรมเลี้ยงดูเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้ความรัก ความห่วงใย สนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยได้พบกับความสำเร็จในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

คุณค่าจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือและสนับสนุน และให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

อัมพา ชองทุมมินทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เจตคติ	10
ความหมายของเจตคติ	10
องค์ประกอบของเจตคติ	11
การเกิดเจตคติ	13
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ	14
ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ	15
การเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติ	23
ประโยชน์ของเจตคติ	27
กิจกรรมนักศึกษา	27
ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา	27
ปรัชญาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา	28
ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา	30
นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา	32
วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา	34
การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา	36
ประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักศึกษา	37

ทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา	39
การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	41
กิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี	42
งานวิจัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา	51
งานวิจัยภายในประเทศ	51
งานวิจัยต่างประเทศ	56

3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล	69
การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	69
ผลการศึกษาค้นคว้า	70

5 บทสรุป สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	85
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	85
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	86
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	87
อภิปรายผลการศึกษา	89
ข้อเสนอแนะ	96
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	97

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	105
ประวัติย่อผู้วิจัย	120

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ต่อเดือนของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม คณะวิชา	70
2	ค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏอุดรธานี.....	73
3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี โดยรวมทุกคณะ	75
4	ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาศาสนา บ้านราชภัฏอุดรธานี รวมทุกคณะ	76
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	77
6	ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	78
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	79
8	ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะครุศาสตร์	81
10	ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์	82
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ.....	83
12	สรุปตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี จำแนกตามคณะวิชา และรวมทุกคณะ	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงองค์ประกอบของเจตคติ	13
2 แผนภูมิแสดงความสมดุล และไม่สมดุลตามทฤษฎี P-O-X	17
3 แผนภูมิแสดงรูปแบบการจัดองค์การในสำนักงานกิจการนักศึกษา	44
4 แผนภูมิแสดงกิจกรรมส่วนนักศึกษา	47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เยาวชนเป็นอนาคตที่สำคัญของชาติ โดยเฉพาะเยาวชนที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เป็นทรัพยากรบุคคล ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านบุคลิกภาพ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และจิตใจที่ดีงาม คุณลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้นั้น สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทที่สำคัญในอันที่จะส่งเสริม และพัฒนานักศึกษาให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษามีการพัฒนาทางบุคลิกภาพ และความสามารถด้านสติปัญญา ควบคู่กันไป เป็นการเตรียมบุคคลให้เป็นบัณฑิตที่ดี ที่มีคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 - 2544 ที่เน้นพัฒนาคน เพื่อการพัฒนาประเทศ

สถาบันราชภัฏอุดรธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญ ในการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ตามความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาวิद्यฐานะบุคลากรประจำการศึกษาวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก (สถาบันราชภัฏอุดรธานี. 2541 : 1 - 4) บทบาทหน้าที่ของสถาบันราชภัฏอุดรธานีจึงไม่ใช่เป็นการให้การศึกษาริเริ่มรู้เพื่อเตรียมชีวิตเท่านั้น แต่เป็นการให้ประสบการณ์ ให้การฝึกฝนจนเกิดทักษะและทัศนคติที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถออกไปพัฒนาสร้างสรรค์สังคมให้เจริญก้าวหน้าได้

นักศึกษาเป็นทรัพยากรบุคคลที่จะสืบทอดอุดมการณ์ เจตนารมณ์เพื่อสร้างสรรค์ชุมชนท้องถิ่นให้สามารถปรับเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างสงบสุข สถาบันจึงตระหนักอยู่เสมอว่า จะต้องพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของสถาบัน และคุณภาพของประเทศ ดังนั้นสถาบันจึงต้องให้ความสำคัญเอาใจใส่ร่วมมือกันเสริมสร้างนักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาคนให้ได้ระดับมาตรฐานทางวิชาการหรือวิชาชีพ และนักศึกษาเองก็ต้องเป็นผู้ที่ตระหนักที่จะพัฒนาดนให้เต็มศักยภาพด้วย (สภาสถาบันราชภัฏ. 2540 : 24 - 25) การดำเนินการเพื่อที่จะให้นักศึกษามีความสามารถและมีคุณภาพดังกล่าว ไม่อาจสำเร็จผลได้อย่างสมบูรณ์ ถ้าจะอาศัยการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเท่านั้น เพราะหลักสูตรแต่ละวิชาไม่สามารถเสริมสร้างพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา และไม่สามารถสนองความต้องการและความสนใจของนักศึกษาในปัจจุบันได้ทั้งหมด (แสวง เสนาณรงค์. 2521 : 3) ดังนั้นจึงต้องส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีคุณภาพ โดยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักศึกษา

งานกิจการนักศึกษาจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของนักศึกษา และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทางด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ ด้านอารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ งานกิจการนักศึกษาจึงต้องทำควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ งานกิจการศึกษามี 2 ลักษณะ คือ งานพัฒนานักศึกษาเป็นงานที่เสริมสร้างนักศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายของสถาบัน และงานบริการและสวัสดิการนักศึกษา ซึ่งเป็นงานที่เสริมสร้างทักษะ และคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ให้นักศึกษาเพื่อให้เกิดความสุข ความพึงพอใจ ความปลอดภัยและความพร้อมที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสะดวก (สภาสถาบันราชภัฏ. 2540 : 27)

อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานของฝ่ายกิจการนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี พบว่า มีอุปสรรคและปัญหาที่ทำให้การจัดกิจกรรมนักศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และปัญหาที่เกี่ยวกับการไม่เข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาที่สำคัญ น่าจะอยู่ที่นักศึกษาไม่ค่อยร่วมมือ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา (ผศ.สุกิจ พลประดม) และอาจารย์ท่านอื่น ๆ ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี พบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมน้อย คือ กิจกรรมบางอย่างที่จัดไม่ตรงกับความสนใจและความต้องการของนักศึกษาบางกิจกรรม หรือบางชมรมมีการเรียกเก็บเงินค่าสมัครหรือค่าเข้าร่วมกิจกรรม สถาบันไม่สามารถจัดกิจกรรมในทุกกิจกรรมที่นักศึกษาอยากให้ออก กิจกรรมมีหลากหลายเกินไปแต่ ไม่ค่อยมีคุณภาพ ขาดการจัดการ ขาดการประสานงานภายในองค์กรของนักศึกษาและสถาบันอาจารย์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม โดยมีการใช้เวลาในคาบกิจกรรมสอนชดเชย นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าใจระเบียบแบบแผนในระบบราชการ มีแนวคิดในการจัดกิจกรรมขัดแย้งกัน

ปัญหาที่เกี่ยวกับการไม่เข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาที่สำคัญ น่าจะเกิดเนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นไม่ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา จึงทำให้การจัดกิจกรรมของนักศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ถ้าหากทราบตัวแปรที่มีผลต่อความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักศึกษา น่าจะเป็นผลดีต่อการดำเนินงานของฝ่ายกิจการนักศึกษา

ดังนั้น การส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นอกหลักสูตรจึงมีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้ศึกษามีโอกาสได้เสริมทักษะต่าง ๆ เช่น การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น การเข้าสังคม มีความรู้ในวัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยม เพื่อปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างถูกต้อง รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพเหมาะสม รู้บทบาทของการเป็นผู้นำ และรู้จักการเป็นผู้ตามที่ดี (สำเนา จขจรศิลป์. 2527 : ก.1 - 12) ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษากลายเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์และมีคุณค่ามากขึ้น

การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของสภาพแวดล้อมหลายประการ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้นขึ้นอยู่กับความสนใจ ความสมัครใจ ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาจะมีความแตกต่างกันไปตามทัศนคติต่อกิจกรรมนั้น ๆ (นิจพงษ์ ศรีวรรณ. 2527 : 10) นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ซึ่งแอสติน (Astin. 1970 : 450) ที่ศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทัศนคติต่อกิจกรรมประเภทนั้น สภาพความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับสมโภชน์ อเนกสุข (2529 : 22) ที่กล่าวว่าการศึกษาจะมีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ องค์ประกอบส่วนตัวของนักศึกษา ประสิทธิภาพของนักศึกษา ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน และการสนับสนุนของผู้ปกครองให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

นักศึกษาส่วนมากไม่ค่อยร่วมมือในกิจกรรมนักศึกษา นอกจากกิจกรรมที่ทางสถาบันจัดขึ้น และนักศึกษาทุกคนถูกบังคับให้เข้าร่วม เช่น กิจกรรมไหว้ครู ปฐมนิเทศ เป็นต้น ประการต่อมา การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษานั้นขึ้นอยู่กับความสนใจ ความสมัครใจ และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่ง สุชา จันทรธรม (2521 : 157) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ดังนั้นเจตคติที่มีต่อกิจกรรมจะสามารถพยากรณ์ให้เห็นถึงพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาในปัจจุบันและอนาคตได้

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี และการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่านักศึกษาไม่ได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งที่กิจกรรมนั้นเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษานอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่า กิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญและเป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวนักศึกษา ต่อสถาบัน และต่อประเทศชาติในแง่ต่าง ๆ เช่น สามารถตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย และความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังงานและพลังความคิด เช่น กิจกรรมนักศึกษาประเภทกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น และช่วยให้นักศึกษาค้นหาอาชีพ งานอดิเรก เปลี่ยนบรรยากาศจากการศึกษาเล่าเรียนที่เคร่งเครียด นักศึกษาได้พัฒนาตนเองได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง กิจกรรมบางอย่าง เช่น กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมกีฬา ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบัน และประเทศชาติเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา และสนใจที่จะศึกษานักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เพื่อพิจารณาว่านักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานีมีเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างไร และเพื่อนำมาศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อกิจกรรมศึกษากับตัวแปรต่าง ๆ เพื่อนำข้อเสนอจากการวิจัยไปพิจารณาปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และให้ตรงกับจุดหมายของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา คือ การปลูกฝัง เสริมสร้าง พัฒนาการ และส่งเสริมบุคลิกภาพของนักศึกษาทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชา
3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ดีที่สุดรวมทุกคณะวิชา และจำแนกตามคณะวิชา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางนโยบายในการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้สอดคล้องกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อเสริมสร้าง นักศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนานคนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพและมีความสามารถทางวิชาชีพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 4,521 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,209 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ เป็นสภาพของนักศึกษา ประกอบด้วย

1. เพศ
2. ชั้นปี
- 3.เกรดเฉลี่ย
4. รายได้ของบิดามารดา
5. การเข้าร่วมกิจกรรม

2. ตัวแปรตาม คือ เจตคติที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งแสดงออกได้ 2 ทิศทาง คือ

1.1 เจตคติเชิงนิมาน หรือเจตคติในทางบวก เป็นลักษณะความพึงพอใจ ชอบยอมรับ ปฏิบัติตามด้วยความจริงใจ

1.2 เจตคติเชิงนิเสธ หรือเจตคติในทางลบ เป็นลักษณะการแสดงออกในทางตรงข้าม กับเจตคติในเชิงนิมาน จะแสดงออกมาในลักษณะไม่ชอบ ไม่ร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตาม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งเจตคติออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความคิด (Cognitive Component)

หมายถึง ความคิดของนักศึกษาที่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้งชมรม ลักษณะของกิจกรรม และการดำเนินงานของกิจกรรมชมรมต่าง ๆ

2. ด้านความรู้สึก (Affective Component)

หมายถึง องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้ ซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติทางใดทางหนึ่ง คือ ชอบ ไม่ชอบ

3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)

หมายถึง พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา การปฏิบัติ และแนวโน้มที่จะปฏิบัติ หรือในทางขัดขวาง ไม่ปฏิบัติ

2. กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้น มีลักษณะเสริมหลักสูตร ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาในด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในสังคม ซึ่งกิจกรรมนักศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ กิจกรรมส่วนกลาง กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและศาสนา

2.1 กิจกรรมส่วนกลาง หมายถึง กิจกรรมที่เป็นศูนย์กลางของนักศึกษา และเป็นฝ่ายควบคุมให้การสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ที่จัดขึ้นภายในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ องค์การบริหารนักศึกษา สภานักศึกษา

2.2 กิจกรรมวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านวิชาการ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในชั้นเรียน เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต การจัดอภิปราย การสัมมนา การแนะแนวอาชีพและการศึกษา ที่จัดขึ้นภายในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ ชมรมค่ายวิชาการ ชมรมถ่ายภาพ ชมรมวัยสร้างสรรค์ ชมรมค่ายเกษตรพัฒนา ชมรมคลื่นเอิร์ท ชมรมบรรณสัญจร ชมรมเน็ตเวฟ

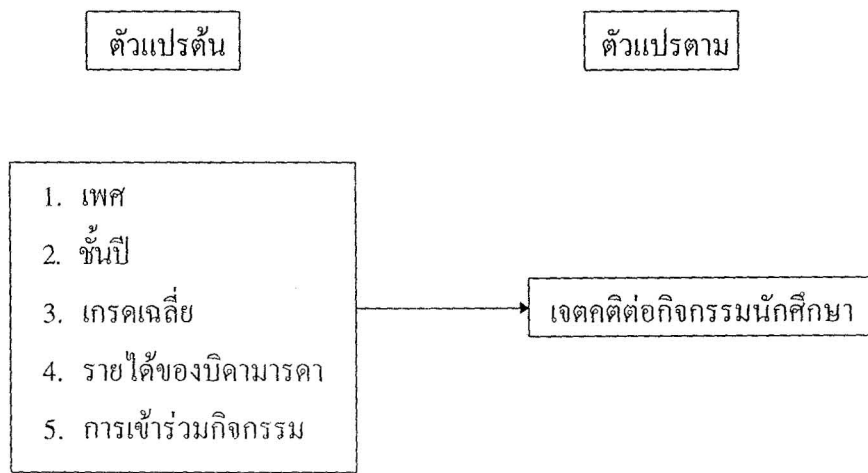
2.3 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมเพื่อการออกกำลังกาย การแข่งขัน การพักผ่อนและนันทนาการ ซึ่งจัดขึ้นภายในสถาบัน และกีฬาระหว่างสถาบันที่จัดขึ้นภายในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ ชมรมยูโด

2.4 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง กิจกรรมที่ก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือประสานงานระหว่างนักศึกษาและท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นชนบท การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่จัดขึ้นในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชมรมค่ายอาสาพัฒนาชนบท

2.5 กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและศาสนา หมายถึง กิจกรรมที่แสดงถึงการฟื้นฟูและสร้างไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ เช่น การจัดพิธีไหว้ครู การจัดงานประเพณีเกี่ยวกับวันสำคัญ การเข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดขึ้นภายในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ ชมรมมรดกอีสาน ชมรมพุทธศาสน์ ชมรมรักษ์ไทย

3. ชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4
4. คณะวิชา หมายถึง 4 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ
5. โปรแกรมวิชา หมายถึง วิชาเอกของแต่ละคณะวิชา ซึ่งนักศึกษาเลือกเรียน
6. เกรดเฉลี่ย หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาตั้งแต่เทอมแรกจนถึงเทอมปัจจุบัน
7. รายได้ของบิดามารดา หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ซึ่งเฉลี่ยต่อเดือน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
 - 7.1 ระดับรายได้สูง ตั้งแต่ 15,001 ขึ้นไป
 - 7.2 ระดับรายได้ปานกลาง ระหว่าง 8,001 - 15,000 บาท
 - 7.3 ระดับรายได้ต่ำกว่า 8,000 บาทลงมา
8. สถาบัน หมายถึง สถาบันราชภัฏอุดรธานี
9. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี และเป็นนักศึกษาภาคปกติ
10. การเข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมของชมรม แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ เคยเข้าร่วมกิจกรรม และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์จำแนกตามคณะวิชา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เจตคติ

ความหมายของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติ

การเกิดเจตคติ

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

การเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติ

ประโยชน์ของเจตคติ

2. กิจกรรมนักศึกษา

ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

ปรัชญาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

ประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักศึกษา

ทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

3. กิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

4. งานวิจัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

เจตคติ

1. ความหมายของเจตคติ (Attitude)

คำว่า “เจตคติ” ตรงกับภาษาอังกฤษ “Attitude” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม มีผู้ใช้คำอื่นในความหมายเดียวกันเช่น “ทัศนคติ”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 238) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ท่าที หรือความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษา และนักจิตวิทยาอีกหลาย ๆ คนที่ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้อย่างมากมาย เช่น

เธอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 77) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติ หมายถึง เรื่องความชอบ ความไม่ชอบ ความคิดเห็น ความลำเอียง ความรู้สึก และความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยแสดงพฤติกรรม โน้มเอียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปของการประเมินว่าชอบ ไม่ชอบ

นิวคอมบ์ (Newcomb. 1954 : 128) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับเข้ามา เจตคติจะส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม 2 ลักษณะ คือ การแสดงออกในลักษณะของความพอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 564) กล่าวว่า เจตคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวความคิดใด หรือสภาพการณ์ใดในทางเข้าหาหรือหนีออกห่าง และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อไป ในทางเอนเอียงไปในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งดังกล่าวได้อีก

โรคิช (Rokeach. 1970 : 112) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

ไตรแอนดิส (Triandis. 1971 : 2) ซึ่งได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ที่ประเมินจากความรู้สึก ความเข้าใจ ประสบการณ์ ตลอดจนความคิดเห็น ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในทิศทางที่ประเมินไว้

แมคโดนัลด์ (McDonald. 1959 : 546) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ คือ ความโน้มเอียงหรือสภาวะความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางใดทางหนึ่ง

กู๊ด (Good. 1957 : 48) ได้กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง เช่น รักเกลียด กลัว ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ

ฟิชไบน์ (Lindzey and Aronson. 1985 : 511 ; citing Fishbein. 1967) ได้ให้ความหมายของเจตคติในแง่ขององค์ประกอบด้านความรู้สึก คือ เป็นลักษณะทางอารมณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดการตอบสนองอย่างคงเส้นคงวาต่อวัตถุในทิศทางที่พอใจหรือไม่พอใจ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2518 : 13) ได้ให้ความหมายของเจตคติ คือ ความพร้อมที่จะตอบสนองหรือแสดงความรู้สึกต่อวัตถุ สิ่งของ คน และสังคมอื่น ๆ ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งความรู้สึกหรือการตอบสนองดังกล่าวอาจเป็นไปในทางชอบ (เข้าหา) หรือไม่ชอบ (หลีกเลี่ยงหรือถอยหนี)

บุญเรือน ปรีชาธรรมรัตน์ (2535 : 13) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ คือ ความคิดเห็นซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของบุคคลที่จะปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งความคิดเห็นเหล่านี้เป็นผลเนื่องมาจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

จากที่ได้กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นบุคคลหรือสิ่งของ และเป็นตัวที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม กล่าวคือ ถ้ามีเจตคติไม่ดี ก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าหาโดยการถอยหนี หรือต่อต้านในการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าตัวบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดแล้วย่อมมีโอกาที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นมากขึ้น ด้วยเหตุนี้การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์จึงมีความจำเป็นต้องทำความเข้าใจเรื่องของเจตคติ เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการกระทำ

2. องค์ประกอบของเจตคติ

สำหรับองค์ประกอบของเจตคตินั้น เชฟเวอร์ (Shaver. 1977 : 167 - 170) กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับวัตถุหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเหล่านี้ด้วย
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะไม่ชอบสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะชอบสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือการยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้งสามด้านนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย

อเนกกุล กริแสง (2526 : 192 - 193) กล่าวถึงเจตคติว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ

1. องค์ประกอบทางความคิด ได้แก่ ความคิดเห็น ความรู้ ความเชื่อ และค่านิยม
2. องค์ประกอบทางความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์ ความชอบ ไม่ชอบ สนใจ ไม่สนใจ
3. องค์ประกอบทางพฤติกรรม ได้แก่ ความพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนอง

เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของสิ่งนั้น รวมกับการประเมินคุณค่าโดยอาศัยพื้นฐานทางความเชื่อและค่านิยม ตลอดจนความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นเป็นเกณฑ์สำคัญ

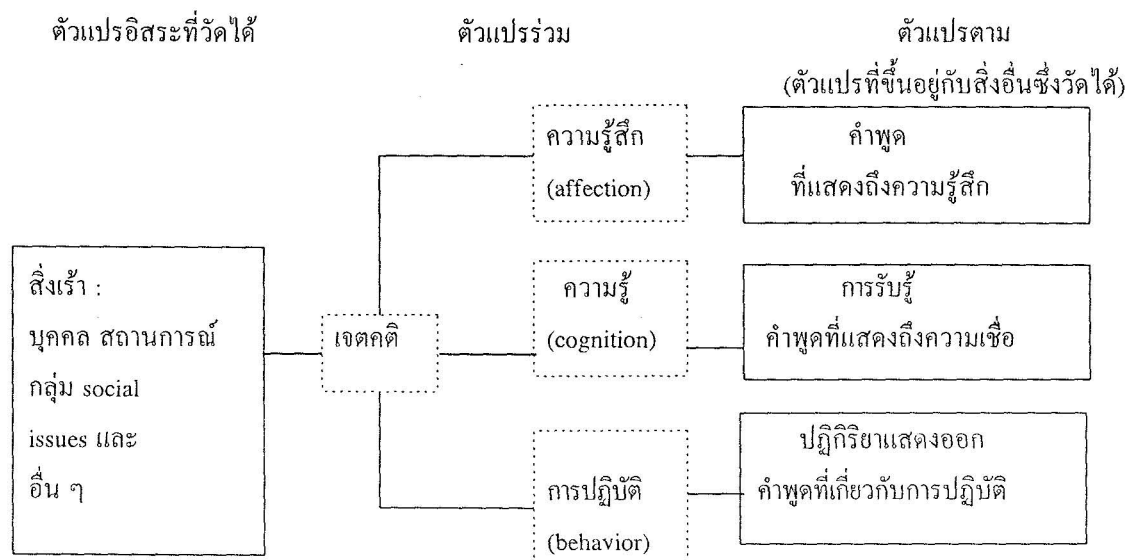
ฟรีแมน (ศักดิ์ สุนทรเสถียร. 2531 : 4 - 5 ; อ้างอิงมาจาก Freeman. 1970 : 244) ได้จำแนกองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านการรับรู้ (Cognitive Component) เป็นเรื่องของการรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ารู้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติ ถ้าเรารู้อะไรสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี เราก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี และถ้ารู้อะไรสิ่งใดสิ่งใดในทางที่ไม่ดี เราก็จะมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ถ้าเราไม่รู้จักสิ่งใดเลยเจตคติก็จะไม่เกิดขึ้น หรือไม่มีสิ่งใดในโลก เราก็จะไม่เกิดเจตคติต่อสิ่งใด ๆ เลย

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component of Feeling Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้นั้น เมื่อเราเกิดการรู้อะไรสิ่งใดแล้ว จะทำให้เราเกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ไม่ดี เราก็จะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือ ชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก ไม่เหมือนกับความจริง (Facts) ต่าง ๆ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าถ้ามีเหตุผลเพียงพอ

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Action Tendency component or Behavioral Component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือ พร้อมที่จะสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือในทางทำลาย ขัดขวาง ต่อสู้ เป็นต้น

องค์ประกอบของเจตคติสามารถสรุปออกมาเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

(ประภาพิญญ์ สุวรรณ. 2520 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Triandis. 1971 : 3)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงองค์ประกอบเจตคติ

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของเจตคตินั้นอาจแบ่งได้ 3 ด้าน คือ 1. ความคิด ความรู้ 2. ความรู้สึก 3. การแสดงพฤติกรรม จะเห็นได้ว่าเจตคตินั้นมีความสำคัญเพราะจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือการแสดงออกของบุคคล

3. การเกิดเจตคติ

เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ดังที่ อัลพอร์ท (สก็ดี้ สุนทรเสณี. 2528 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Allport. n.d.) ได้เสนอความคิดเห็นว่าเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูนและบูรณาการของการตอบสนอง แนวความคิดต่าง ๆ เช่น เจตคติจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอน และอื่น ๆ
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว ยังทำให้มีแบบแผน (pattern) เป็นตัวของตัวเองด้วย ดังนั้นเจตคติบางอย่างจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล แล้วแต่พัฒนาการและความเจริญเติบโตของคน ๆ นั้น

3. การเลียนแบบการถ่ายทอดเจตคติ คนบางคนได้มาจากการเลียนแบบเจตคติของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อ แม่ ครู พี่-น้อง และบุคคลอื่น ๆ

4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีเจตคติคล้ายคลึงตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ตามสภาพแวดล้อม เช่น เจตคติต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

ค้วน ขาวหนู (ม.ป.ป. : 16) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติไว้ว่า

1. เกิดจากผลรวมขั้นสุดท้ายของการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งของชีวิตประจำวัน เจตคติที่เกิดขึ้นนั้นจะมีลักษณะมั่นคงถาวรพอสมควร

2. เกิดจากผลของประสบการณ์ในระยะนั้น ซึ่งประสบการณ์นั้นเป็นไปอย่างเข้มข้น ตื่นเต้น และรวดเร็วโดยทันทีทันใดนั่นเองเจตคติก็เกิดขึ้นได้ เจตคติแบบนี้เป็นไปได้ทั้งเจตคติที่ชั่วคราวและถาวร

3. เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นที่ตนนิยมชมชอบ เมื่อบุคคลนั้นแนะนำเขาก็ปฏิบัติตามโดยคุชฎี

4. เกิดขึ้นโดยการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมโดยปราศจากเหตุผล ถ้าประสบการณ์เดิมเราชอบสิ่งนั้น เมื่อเราพลของใหม่ที่คล้ายคลึงกันก็อาจชอบด้วย เช่น เราชอบสีชมพู เมื่อพบเห็นคนใส่ชุดสีชมพูเราก็ชอบด้วย อย่างนี้เป็นต้น

5. เกิดจากการได้เห็นตัวอย่างที่ดีหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะก็จะชอบและปฏิบัติตามไปในทางที่ดีขึ้น

จะเห็นได้ว่า เจตคติเกิดจากกระบวนการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวบุคคลก็มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติของบุคคล เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง กลุ่มเพื่อน เป็นต้น

4. การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

พรรณี ข.เจนจิต (2528 : 288 - 289) ได้อธิบายถึงเรื่องของเจตคติที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังต่อไปนี้คือ

1. ให้ได้รับข้อมูลในทุกแง่มุมเกี่ยวกับสิ่งที่ตนมีเจตคติไม่ดี คือ ให้มองทุกด้านไม่ใช่มองแต่ด้านเดียว

2. จัดประสบการณ์ใหม่ให้เกิดการเรียนรู้ใหม่

3. เราให้เกิดอารมณ์กลัว เพื่อให้เจตคติที่ไม่ดีแก่สิ่งที่ต้องการให้เลิกปฏิบัติ

จะเห็นว่าเจตคติเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงได้โดยการจัดสถานการณ์ให้ใหม่ สร้างแรงจูงใจ หรือให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องด้วยการกระทำ หรือจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้ร่วมสัมพันธ์

กับบุคคลที่มีเจตคติที่พึงปรารถนา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบทางด้านความคิด ความเข้าใจ และมีผลทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งเราสามารถแบ่งลักษณะดังกล่าวได้ดังนี้ คือ

1. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงเมื่อได้รับการจูงใจ
 2. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเกิดการเรียนรู้ และได้รับประสบการณ์โดยตรง
 3. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้เมื่อบุคคลได้รับความรู้ใหม่เพิ่มเติมขึ้น และยอมรับในคุณสมบัติหรือสถานการณ์ของสิ่งนั้น ๆ
 4. เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีการกระทำและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง
- การเปลี่ยนแปลงเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมของสังคม คือ
1. การยินยอม (Compliance) คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพื่อให้เขาปฏิบัติในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
 2. การเลียนแบบ (Identification) คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่น
 3. การรับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวบุคคลเอง (Internalization)

5. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เจตคติไม่ได้เกิดขึ้นโดยกำเนิดหรือพันธุกรรม แต่เกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งอาจเกิดจากการเรียนรู้ การเลียนแบบ หรืออิทธิพลจากสิ่งอื่น ๆ นอกจากนี้เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ การศึกษาเจตคติจึงควรศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติด้วย ซึ่งได้แก่

1. ทฤษฎีความสอดคล้องของความคิด
2. ทฤษฎีความขัดแย้งของความคิด
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม
5. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

รายละเอียดของแต่ละทฤษฎีมีดังนี้

1. ทฤษฎีความสอดคล้องของความคิด (Theories of Cognitive Consistency)
- ทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่ว่า การคิดหรือการรู้เรื่องหนึ่ง ๆ ของบุคคลทำให้เกิดความรู้หลาย ๆ ด้าน หรือมีส่วนประกอบของการรู้หลายอย่าง รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีมากกว่าในทางที่ไม่ดี ก็จะเกิดความสอดคล้องของการรู้ขึ้น ทำให้เราเกิดเจตคติที่ดีในสิ่งนั้น และในทำนองเดียวกัน ถ้าเรารู้สึกในทางที่ไม่ดีมากกว่าในทางที่ดีต่อสิ่งใดก็ตาม เราก็จะเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

ทฤษฎีความสอดคล้องของความคิดนี้ ผู้คิดคือ ไฮเดอร์ (Heider) ทฤษฎีนี้บางทีเรียกว่า Heider's P-O-X Formulation หรือ Heider's Three - Elements System ทฤษฎีนี้จะกล่าวถึง 3 สิ่ง คือ

P หมายถึง บุคคลหนึ่ง (อาจเป็นตัวเรา)

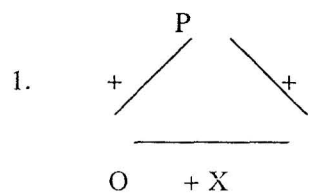
O หมายถึง บุคคลอีกคนหนึ่ง (อาจเป็นเพื่อนเรา)

X หมายถึง วัตถุหรือสิ่งของ (หรือเป็นบุคคล)

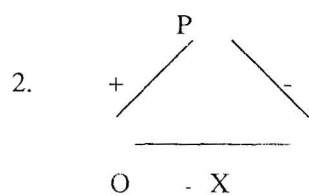
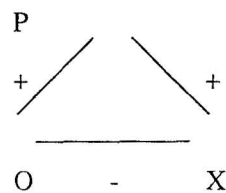
ความสัมพันธ์ระหว่าง P-O-X จะสมดุลหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านั้นว่าเป็นไปทางใด อาจจะเป็นทางบวก (+) หรือทางลบ (-)

ภาวะสมดุล

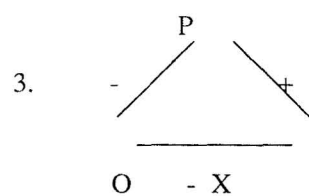
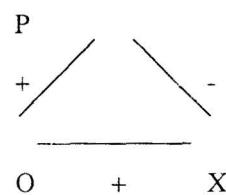
ภาวะไม่สมดุล

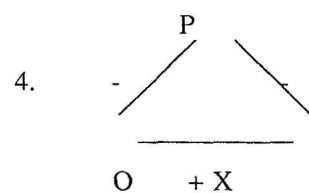
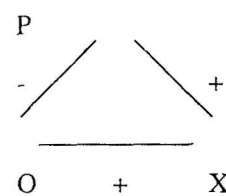
5.

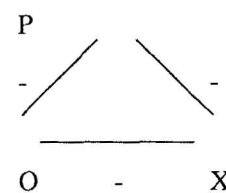
6.

7.

8.

เครื่องหมาย + หมายถึง ชอบ และเครื่องหมาย - หมายถึง ไม่ชอบ

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงความสมดุลและไม่สมดุลตามทฤษฎี P-O-X

จากภาพที่ 3 จะเห็นว่า P ชอบ X แต่ไม่ชอบ O ส่วน O ไม่ชอบ X ในกรณีเช่นนี้จะเกิดความสมดุลขึ้นเนื่องจาก P จะพอใจในสิ่งที่ตนชอบ และจะพอใจเมื่อบุคคลที่ตนไม่ชอบนั้น ไม่ชอบในสิ่งเดียวกับที่ตนชอบ คือ พอใจที่คนที่เราเกลียดไม่มีอะไรเหมือนกับเรา ในกรณีเช่นนี้ P ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะเกิดภาวะสมดุล

จากภาพที่ 7 จะเห็นว่า P ชอบ X แต่ไม่ชอบ O ส่วน O ชอบ X ในกรณีเช่นนี้จะเกิดความไม่สมดุลขึ้น เนื่องจาก P จะพอใจในสิ่งที่ตนชอบและไม่พอใจเมื่อบุคคลที่ตนไม่ชอบมาชอบในสิ่งเดียวกับที่ตนชอบ คือ เราไม่อยากจะให้คนที่เราเกลียดมีความมีอะไรเหมือนเรา ในกรณีเช่นนี้ P จะเกิดความขัดแย้ง จึงจำเป็นต้องทำให้เกิดภาวะสมดุลโดยการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อ X คือ ไม่ชอบ X เสีย ก็จะกลายเป็นภาพที่ 4 จึงจะเกิดความสมดุล

ในชีวิตเราอาจพบภาวะเช่นนี้ได้บ่อยครั้ง เช่น เราจะไปทัศนจรที่บางแสน แต่เรารู้ว่าคนที่เราเกลียดหรือเราไม่ชอบไปในรถคันเดียวกัน เราอาจจะไม่ไปบางแสนทั้ง ๆ ที่เราอยากไป การเปลี่ยนเจตคตินี้บางครั้งเราก็เปลี่ยน บางครั้งเราก็ไม่เปลี่ยน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของ O และความสำคัญของ X

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล พบว่าบุคคลจะแก้ปัญหาภาวะไม่สมดุลของความคิดด้วยวิธีการดังนี้

1. เปลี่ยนความคิดของตนเองให้เข้ากับเพื่อน
2. ไม่ยอมรับเพื่อนคนนั้น โดยถือว่าเรามีความสามารถน้อยกว่าตน
3. พยายามลืมความขัดแย้งในด้านความคิดนั้น ๆ
4. ไม่ให้ความสำคัญต่อเรื่องนั้น

2. ทฤษฎีความขัดแย้งของความคิด (Theories of Cognitive Dissonance)

ทฤษฎีนี้คิดโดย เฟสติงเกอร์ (Festinger) โดยมาจากความคิดที่ว่า มนุษย์ไม่สามารถทนต่อความขัดแย้งหรือความไม่สอดคล้องกันได้ จึงจำเป็นต้องลดความขัดแย้งนั้นด้วยการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เฟสติงเกอร์กล่าวว่า ถ้าเจตคติไม่สอดคล้องกับการกระทำแล้ว เจตคติต่อสิ่งนั้นจะเปลี่ยนไป หลักการของทฤษฎีนี้คือ ถ้าพฤติกรรมของบุคคลประกอบด้วยส่วนประกอบของความขัดแย้ง สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลได้โดยการเปลี่ยนส่วนประกอบของการรับรู้ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งกันนั้น

ตัวอย่างเช่น บางคนก่อนที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มีอุดมคติสูง เห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รังเกียจการฉ้อราษฎร์บังหลวง แต่เมื่อได้เป็น ส.ส. แล้วมีผู้นำเงินหรือของกำนัลมาให้เพื่อตอบแทนการกระทำที่ไม่ค่อยถูกต้องบางอย่าง เขาจะ

เกิดความขัดแย้งในใจที่ได้กระทำการขัดกับอุดมคติ เพราะไม่สามารถลบล้างกับสิ่งที่ได้กระทำลงไปแล้ว ดังนั้นเขาจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนเจตคติ คือเปลี่ยนอุดมคติให้สอดคล้องกับการกระทำเพื่อลดความขัดแย้งในใจ คืออาจเห็นว่าการฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นสิ่งดี โดยให้เหตุผลว่าอุดมคติกินไม่ได้ ซึ่งเป็นการใช้กลวิธีป้องกันตนเอง (Rationalization)

นักจิตวิทยาบางท่านเชื่อว่าตัวแปรที่จะช่วยลดความขัดแย้ง มีดังนี้

1. ความสำคัญของส่วนประกอบของการรับรู้ เช่น คนแก่อายุมากกับการดื่มเหล้า จะมีการรับรู้ 2 อย่าง คือ การดื่มเหล้าไม่ดี ทำให้เป็นโรคตับแข็ง เมื่อคิดว่าตนเองนั้นแก่แล้ว ความขัดแย้งก็จะไม่ต่างกันมากนัก แต่ถ้าบุคคลนั้นยังไม่อยากตาย ส่วนประกอบของความขัดแย้งก็จะมียาก

2. อัตราส่วนของส่วนประกอบที่ขัดแย้งกับส่วนประกอบที่เหมือนกัน ถ้าอัตราส่วนความขัดแย้งยิ่งสูงจะทำให้ความขัดแย้งมีมากขึ้น ดังนั้นถ้าต้องการลดความขัดแย้ง ก็ให้เพิ่มส่วนประกอบที่เหมือนกัน

3. ชนิดของส่วนประกอบที่เหมือนกัน ถ้าอยู่ในส่วนประกอบที่เหมือนกันก็ย่อมจะลดความขัดแย้งลงได้ เช่น การเลือกซื้อระหว่างรถยนต์ 2 คัน ย่อมมีความขัดแย้งน้อยกว่าการเลือกซื้อระหว่างรถยนต์ 1 คัน และรถยนต์คัน 1 คัน

วิธีที่จะช่วยลดความขัดแย้งทางความคิด หรือการรับรู้ให้น้อยลง คือ

1. พยายามตัดสินใจใหม่อีกครั้ง โดยการตัดสินใจอย่างอิสระ หรือยินยอมโดยมีสิ่งบังคับจากภายนอก

2. ลดความสำคัญของการรับรู้บางอย่าง เปรียบเทียบว่าความรู้ใดดีกว่ากัน

3. เพิ่มความเหมือนกันระหว่างสิ่งสองอย่างขึ้น

4. เพิ่มส่วนประกอบที่เหมือนกันให้มากขึ้น

จะเห็นว่าความขัดแย้งจะเกิดขึ้นหลังจากเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว การลดความขัดแย้งก็เป็นการเพิ่มความสนใจให้กับอีกสิ่งหนึ่งที่เลือกไว้นั้นเอง แสดงว่าเจตคติที่มีต่อสิ่งสองสิ่งนั้นเปลี่ยนแปลงไป

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (Active Participation Theory)

แนวความคิดของทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการวิจัยทางจิตวิทยา สังคม บางเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ซึ่งเสนอแนะว่า “การเปลี่ยนเจตคติ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้เกิดขึ้นได้โดยสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ” มีข้อมูลที่ศึกษาและแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมของอิทธิพลที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมของบุคคล เช่น จอห์นสันและนีล (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 116

อ้างอิงมาจาก Johnson & Neale. 1970) พบว่า นักศึกษาที่ร่วมในกิจกรรมสังคมจะเป็นสมาชิกของกลุ่มนักศึกษาที่มีความชอบและเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมสังคม และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุคคลซึ่งไม่เห็นด้วยกับการทำกิจกรรมสังคม นอกจากนี้วัตสัน และจอห์นสัน (Watson and Johnson. 1972) ได้สรุปผลการวิจัยหลายเรื่องสามารถนำมาประยุกต์ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ดังนี้

1. เจตคติของบุคคลจะมีผลอย่างมากจากกลุ่มที่เขามีส่วนร่วม และกลุ่มที่เขาต้องการร่วมด้วย
2. ถ้าเจตคติของบุคคลสอดคล้องกับมาตรฐานของกลุ่ม จะเป็นแรงเสริมกำลังให้กับเจตคตินั้นมากขึ้น ในทางตรงข้ามจะเป็นการลงโทษ ถ้าบุคคลนั้นมีเจตคติไม่ตรงกับมาตรฐานของกลุ่ม
3. บุคคลขึ้นอยู่กับกลุ่มอย่างมากจะเป็นบุคคลที่เปลี่ยนแปลงเจตคติได้ยากที่สุด ถ้าการเปลี่ยนนั้นเป็นความพยายามของบุคคลภายนอก
4. การสนับสนุนเจตคติบางอย่างของสมาชิกในกลุ่มถึงแม้เพียงหนึ่งคน ก็จะสามารถลดพลังของกลุ่มใหญ่ที่มีอิทธิพลต่อเจตคติของสมาชิกในกลุ่มได้
5. ถึงแม้จะเป็นเพียงสมาชิกในกลุ่มจำนวน 2 คนเท่านั้นที่ยึดมั่นในเจตคติบางอย่าง ก็จะมีอิทธิพลของสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มได้เช่นกัน
6. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่มและการตัดสินใจของกลุ่ม จะช่วยแก้ไขการต่อต้านที่จะเปลี่ยนเจตคติใหม่ ๆ ถ้ากลุ่มตัดสินใจที่จะยอมรับเจตคติใหม่ สมาชิกในกลุ่มก็จะยอมรับเจตคตินั้นด้วย
7. ถ้าบุคคลเปลี่ยนแปลงกลุ่มอ้างอิงของตน เจตคติของบุคคลมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงด้วย

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

แนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม มีความเชื่อว่า “กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้นจะอยู่ในรูปแบบของการเรียนรู้ และการที่จะแสดงพฤติกรรมเดิมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับผลสืบเนื่องที่เกิดจากการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ถ้าผลสืบเนื่องเป็นไปในทางที่ดี พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มเกิดขึ้นอีก แต่ถ้าผลสืบเนื่องเป็นไปในทางที่ไม่ดี พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มไม่เกิดขึ้นอีก” กล่าวคือ พฤติกรรมของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงไปทิศทางใดหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ที่เขาได้รับจากสังคมแวดล้อม สังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมรวมของบุคคล และจะมีปฏิกิริยาซึ่งกันและกันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเสมอระหว่างพฤติกรรมของบุคคล สิ่งที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งได้แก่ ความคิด อารมณ์ ความคาดหวัง ฯลฯ และผลสืบเนื่องที่เกิดขึ้นหลังจากบุคคลกระทำพฤติกรรมนั้น พฤติกรรมที่จะแสดงออกต่อไปนั้น ขึ้นกับการประเมินผลย้อนกลับของพฤติกรรมที่เขาได้แสดงออกไปแล้ว

องค์ประกอบที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่สำคัญมี 4 อย่างคือ

1. ความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมหนึ่ง
2. การสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่น
3. คำพูดที่จูงใจ
4. การเร้าทางอารมณ์

จากแนวความคิดนี้ สามารถใช้วิธีการเพื่อเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรม ดังนี้

1. การให้แรงเสริมโดยตรง (Direct Reinforcement) เป็นวิธีการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยวิธีค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการตอบสนองของบุคคลให้กระทำพฤติกรรมที่มีความยากเพิ่มขึ้น บุคคลก็จะเรียนรู้ปฏิกิริยาตอบสนองใหม่ และมีประสบการณ์ ตรงกับผลสืบเนื่องจากการกระทำปฏิกิริยาตอบสนองนั้น

2. การหยุดพฤติกรรม (Extinction) ถ้าต้องการจะให้บุคคลหยุดกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง สามารถกระทำได้โดยไม่ให้ผลสืบเนื่องที่เขาคาดหวังเกิดขึ้น

3. การให้แรงเสริม และการหยุดพฤติกรรมโดยการสังเกตจากบุคคลอื่น (Vicarious Reinforcement and Vicarious Extinction) การให้บุคคลสังเกตการกระทำของบุคคลอื่นแทนที่จะได้ประสบการณ์โดยตรง จะช่วยทำให้บุคคลนั้นเปลี่ยนเจตคติหรือพฤติกรรมได้

4. การสื่อสาร (Communication) การให้ข่าวสารที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง สิ่งที่ทำให้แตกต่างจากความเชื่อของบุคคล อาจช่วยเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมได้

5. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action)

แนวคิดของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ได้มีการพัฒนามาเป็นเวลาสิบกว่าปี และเสนอเต็มรูปแบบโดยไอเซน และฟิชไบน์ (ธีระพร อุวรรณโน. 2528 : 24 - 26 อ้างอิงมาจาก Ajzen & Fishbein. 1980) มีสาระดังนี้ “มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล และใช้ข้อมูลที่ตนมีอยู่อย่างเป็นระบบ มนุษย์พิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนเองก่อนตัดสินใจจะทำ หรือไม่ทำพฤติกรรม”

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล :

1. พฤติกรรมส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาของบุคคล เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) ของบุคคลจึงเป็นตัวกำหนดที่ใกล้ชิดกับการกระทำ

2. เจตคติเชิงพฤติกรรม ขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินทางบวกลบของบุคคลต่อการกระทำ เรียกว่า เจตคติต่อพฤติกรรม เจตคติต่อพฤติกรรมขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Beliefs) และการประเมินผลการกระทำ (Evaluation of Consequences)

2.2 ปัจจัยทางสังคม เป็นการประมาณของบุคคลว่าคนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) เพียงใด กลุ่มอ้างอิง หมายถึงบุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลผู้นั้น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติของบุคคลอื่นต่อการกระทำของตน (Normative Belief) ซึ่งหมายถึง ความเชื่อที่ว่าบุคคลแต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงประสงคจะให้เราหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด และยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation of Comply)

3. ความสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่ง ขึ้นกับเจตนาเชิงพฤติกรรม หรือพฤติกรรมเอง นั่นคือ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าจากเจตคติต่อพฤติกรรม แต่พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองได้เช่นกัน ความสำคัญของปัจจัยทั้งสองอาจแตกต่างกันจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง

4. ตัวแปรภายนอก (External Variables) เช่น ตัวแปรชีวสังคมเจตคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือบุคลิกภาพ จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้น ๆ มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หรือมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลต่อน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรทั้งสองที่สื่อเจตนาเชิงพฤติกรรม

5. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษา จำเป็นต้องกำหนดโดยคำนึงถึง

5.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำอย่างเดี่ยว (Single Act) เช่น การให้ลูกดื่มนม การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นกลุ่มการกระทำ (Behavior Category) เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งอาจประกอบด้วยการกระทำย่อย ๆ หลายการกระทำ เช่น การวิ่ง การกระโดดเชือก และการเล่นฟุตบอล เป็นต้น

5.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกดื่มนม อาจกำหนดเป้าหมายเป็นให้ดื่มนมแม่

5.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจจะเกิดขึ้น เช่น การดื่มนมแม่ตอนค่ำ

5.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การดื่มนมแม่ที่บ้าน

การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษานี้ สามารถกำหนดให้มีความเฉพาะตามที่เราสนใจจะศึกษาเมื่อกำหนดพฤติกรรมได้แล้ว การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมก็ต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น ทัศนคติต่อการให้ลูกดื่มนมแม่ที่บ้านตอนค่ำ ส่วนการวัดพฤติกรรมจำเป็นต้องวัดให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดขึ้น

6. การเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติ

การที่บุคคลจะเกิดพฤติกรรมด้านเจตคติได้นั้น แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรับ (Receiving or Attending) ขั้นของการรับหรือการให้ความสนใจนี้เป็นขั้นที่แสดงว่าบุคคลนั้นได้ถูกกระตุ้นให้รับทราบว่ามีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าบางอย่างปรากฏอยู่ และบุคคลนั้นจะมีความยินดีหรือมีภาวะจิตใจที่พร้อมที่จะรับสิ่งเร้านั้น หรือให้ความสนใจต่อสิ่งเร้านั้น การรับหรือการให้ความสนใจนี้เป็นขั้นของสภาพจิตใจขั้นแรกที่จะนำไปสู่สภาพจิตใจในขั้นต่อไป แต่เนื่องจากคนเรามีประสบการณ์เดิมซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้ (ชนิดเป็นทางการก็ได้) จากประสบการณ์เดิมนี้อาจมีบุคคลนั้นอาจจะมีสภาพจิตใจในขั้นของการรับ หรือการให้ความสนใจอยู่พร้อมแล้วโดยไม่ต้องถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้นก็ได้ ในขั้นของการยอมรับนี้มีส่วนประกอบย่อยสามส่วน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนประกอบที่จะเกิดต่อเนื่องกัน ส่วนประกอบย่อยมีดังต่อไปนี้

1.1 ความตระหนัก (Awareness) ความตระหนักนี้เกือบจะคล้ายพฤติกรรมขั้นแรกของพฤติกรรมทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) คือความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge) แต่มีข้อแตกต่างตรงที่ว่า ความตระหนักนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจำหรือความสามารถที่จะระลึกได้ แต่ความตระหนักนี้ หมายถึงการที่บุคคลได้ถูกคิด หรือการเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่ง มีเหตุการณ์หนึ่ง หรือสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งการรู้สึกว่ามี หรือการได้ถูกคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดในสภาวะของจิตใจ แต่ไม่ได้แสดงว่าบุคคลนั้นสามารถจำได้ หรือระลึกได้ถึงลักษณะเฉพาะบางอย่างของสิ่งนั้น

1.2 ความยินดีหรือเต็มใจที่จะรับ (Willingness to Receive) ในขั้นนี้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจที่จะรับสิ่งที่มากระตุ้นความรู้สึกเอาไว้ เช่น การให้ความสนใจอย่างดิ้นรนที่ผู้อื่นกำลังพูด เป็นต้น

1.3 การเลือกรับหรือการเลือกให้ความสนใจ (Controlled or Selected Attention) สภาวะจิตใจในขั้นนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิดขึ้นที่ 1.1 และ 1.2 ดังกล่าวมาแล้ว เมื่อมีสิ่ง

เขาชอบหรือนำความพอใจมาให้ และขณะเดียวกันก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่ให้ความสนใจสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เขาไม่ชอบ

2. การตอบสนอง (Responding) พฤติกรรมในขั้นนี้เกิดต่อเนื่องจากพฤติกรรมขั้นที่ 1 คือการรับหรือการให้ความสนใจต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ในขั้นนี้บุคคลจะถูกจูงใจให้เกิดความสนใจอย่างเต็มที่ (Actively Attending) ซึ่งหมายความว่า บุคคลนั้นได้เกิดความรู้สึกผูกมัดตัวเองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่มากระตุ้น ความรู้สึกผูกมัดนี้ยังเป็นเพียงความรู้ขั้นต้น จึงยืนยันไม่ได้แน่นอนว่าบุคคลนั้นมีเจตคติ หรือค่านิยมในทางใดทางหนึ่งต่อสถานการณ์หรือสิ่งเร้านั้น ๆ ในขั้นนี้อาจจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นเกิดความสนใจอย่างแท้จริง ซึ่งถ้าความสนใจเกิดขึ้นก็หมายความว่า ผู้เรียนได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความรู้สึกผูกมัดกับวัตถุ สิ่งของ สถานการณ์ หรือปรากฏการณ์ใด ปรากฏการณ์หนึ่ง ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นพยายามทำปฏิกิริยาตอบสนองบางอย่าง หรือได้รับความพึงพอใจจากการมีส่วนร่วม หรือจากการทำกิจกรรมนั้น พฤติกรรมขั้นการตอบสนองนี้มีส่วนประกอบย่อยสามส่วนประกอบ คือ

2.1 การยินยอมในการตอบสนอง (Acquiescence in Responding) ในขั้นนี้อาจจะใช้คำว่าเชื่อฟังแทนพฤติกรรมที่แสดงว่ามีการยินยอมในการตอบสนอง แต่การทำปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลในขั้นนี้ไม่ได้แสดงว่าเขายอมรับถึงความจำเป็น หรือประโยชน์จากการทำปฏิกิริยานั้น ๆ

2.2 ความเต็มใจที่จะตอบสนอง (Willingness to Respond) ในขั้นนี้บุคคลเกิดความรู้สึกผูกมัดที่จะทำปฏิกิริยาบางอย่าง ซึ่งไม่ใช่เพียงเพื่อจะหลีกเลี่ยงจากสิ่งไม่พึงพอใจ หรือหลีกเลี่ยงการลงโทษ แต่จะเนื่องมาจากความเต็มใจของบุคคลนั้นจริง ๆ อาจจะกล่าวได้ว่าบุคคลนั้นเกิดความสมัครใจที่จะกระทำ ซึ่งเป็นผลจากการเลือกของบุคคลนั่นเอง

2.3 ความพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Response) พฤติกรรมขั้นนี้สืบเนื่องมาจากการเต็มใจที่จะตอบสนอง เมื่อบุคคลทำปฏิกิริยาบางอย่างไปแล้ว บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกพอใจ ซึ่งเป็นสภาวะทางด้านอารมณ์ของบุคคล อาจจะออกมาในรูปความพอใจ ความสนุกสนาน เป็นต้น

3. การให้ค่าหรือการเกิดค่านิยม (Valuing) คำว่าค่านิยมนี้มักจะถูกใช้บ่อย ๆ ในการเขียนวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ซึ่งการที่เราให้ค่านิยมต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภาวะการณ์ใดภาวะการณ์หนึ่ง นั้น หมายถึงว่าสิ่งนั้นหรือภาวะการณ์นั้นมีคุณค่าต่อตัวเรา การให้ค่านี้เกิดจากประสบการณ์ และการประเมินค่าของบุคคลนั่นเอง และขณะเดียวกันก็เป็นผลจากสังคมด้วยส่วนหนึ่ง พฤติกรรมขั้นนี้บุคคลกระทำปฏิกิริยาหรือมีพฤติกรรมซึ่งแสดงว่าเขายอมรับ หรือรับรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตัวเขา หรือแสดงว่าเขามีค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง ในขั้นนี้เราจะไม่พิจารณาถึงความสัมพันธ์

ของค่านิยมต่าง ๆ แต่จะพิจารณาเฉพาะถึงขบวนการยอมรับในตัวบุคคลเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เขา เห็นว่ามีคุณค่า ซึ่งเราเรียกขบวนการนั้นว่า อินทอนอลไลเซชัน (Internalization) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือ พฤติกรรมของบุคคลในขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลได้พัฒนา หรือปรับปรุงสิ่งที่เขาเกิดความตระหนัก ให้อยู่ในภาวะที่เขาสามารถบังคับได้ หรือเป็นสิ่งที่เป็นอย่างแท้จริง พฤติกรรมขั้นนี้ส่วนมาก มักจะใช้คำว่าเจตคติ และค่านิยม ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดค่านิยมขึ้น ได้แก่ การเกิดภาวะการสนใจ หรือเกิดแรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจนี้ไม่ได้เกิดจากความต้องการที่จะเชื่อฟัง หรือจะปฏิบัติตาม แต่เกิดจากข้อผูกมัดที่เกิดในตัวบุคคลนั่นเองที่มีต่อค่านิยมอันใดอันหนึ่ง ซึ่งจะ เป็นตัวนำไปให้เกิดการปฏิบัติต่าง ๆ การเกิดค่านิยมนี้มีพฤติกรรมย่อยสามอย่าง คือ

3.1 การยอมรับค่านิยม (Acceptance of a Value) พฤติกรรมในขั้นนี้เกี่ยวข้องกับ การลงความเห็นว่าเป็นเหตุการณ สิ่งของ ภาวะการณ การกระทำ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่มี คุณค่า คำว่าความเชื่อเป็นคำที่แสดงออกซึ่งใช้แทนพฤติกรรมในขั้นนี้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งความเชื่อจะเป็น การยอมรับในด้านที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ หรืออารมณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความเชื่อนี้จะมี ลำดับความมากน้อยแตกต่างกัน พฤติกรรมขั้นแรกของการเกิดค่านิยมนี้ การยอมรับค่านิยมเป็นขั้น ที่แสดงให้เห็นถึงการมีความพร้อมต่อการจะประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือภาวะการณใดภาวะการณ หนึ่ง บุคคลที่อยู่ในภาวะหรือมีพฤติกรรมในขั้นนี้จะถูกรับรู้โดยบุคคลอื่นได้ว่า เขามีความเชื่อหรือ มีค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง

3.2 ความชอบในค่านิยม (Preference for a Value) พฤติกรรมในขั้นนี้จะแทรก อยู่ระหว่างการยอมรับค่านิยม และความรู้สึผูกมัดที่จะทำตามค่านิยมนั้น (Commitment) พฤติกรรม ขั้นนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงการยอมรับค่าแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นกำลังจะเต็มใจที่จะ แสดงให้คนอื่นเห็นว่าเขามีค่านิยมนั้น ๆ

3.3 การผูกมัด (Commitment) พฤติกรรมในขั้นนี้จะมีระดับของความเชื่อมั่นได้ มากกว่าขั้นที่ 3.2 ดังกล่าวแล้ว แสดงให้เห็นถึงระดับการยอมรับอย่างแน่วแน่ต่อความคิดบางอย่าง ตัวอย่างเช่น การมีความรัก ความกตัญญูต่อหน้าที่ ต่อกลุ่ม หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลใดที่แสดงให้เห็นว่ามีพฤติกรรมในขั้นนี้ย่อมหมายความว่าเขามีค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ในขั้นนี้บุคคล จะเกิดภาวะการสนใจที่จะทำให้เกิดมีการกระทำบางอย่างที่สังเกตได้

4. การจัดกลุ่มค่า (Organization) เมื่อบุคคลเกิดค่านิยมต่าง ๆ ขึ้นแล้ว ซึ่งหมายความว่าค่านิยมที่เขา มีนั้นจะมีหลายชนิด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดระบบของค่านิยมต่าง ๆ ให้เข้ากลุ่ม โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมเหล่านั้น การจัดกลุ่มนี้แบ่งเป็นส่วนประกอบดังนี้

4.1 การสร้างแนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยม (Conceptualization of a Value) พฤติกรรมในขั้นนี้จะเป็นส่วนที่เกิดเพิ่มเติมของขั้น 3 (การให้ค่า) บุคคลจะสามารถมองเห็นว่า

สิ่งที่เขาให้ค่าใหม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับค่านิยมที่เขาอยู่เดิม หรือที่กำลังจะมีต่อไป อย่างไรก็ตาม การเกิดแนวความคิดนี้อาจจะออกมาในลักษณะเป็นนามธรรม (Abstract) หรือ ออกมาในรูปสัญลักษณ์ก็ได้

4.2 การจัดระบบของค่านิยม (Organization of Value System) ในขั้นนี้บุคคลจะนำเอาค่านิยมต่าง ๆ ที่เขามีอยู่มาจัดระบบ อาจจะเป็นการเรียงลำดับโดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของค่านิยมเหล่านั้น ซึ่งจะเป็นที่มาของการกำหนดปรัชญาของชีวิตของบุคคลนั้น หรืออาจจะออกมาในรูปการสังเคราะห์ (Synthesis) ค่านิยมต่าง ๆ และจากการสังเคราะห์นี้บุคคลนั้นก็จะได้ค่านิยมใหม่สำหรับตัวเองขึ้นมา

5. การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Value Complex) พฤติกรรมขั้นนี้ถือว่าเป็นส่วนประกอบหนึ่งของขบวนการ Internalization ในขั้นนี้ ค่านิยมต่าง ๆ จะอยู่เป็นส่วนประกอบของพฤติกรรมขั้นต่าง ๆ ของบุคคล เพราะถือว่าบุคคลมีค่านิยมหลายชนิด และบุคคลก็จะจัดอันดับค่านิยมเหล่านั้น อาจจะเรียงลำดับจากดีที่สุดถึงด้อยที่สุด ที่เราเรียกว่า Value Hierachy ค่านิยมเหล่านี้จะเป็นตัวที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคล เชื่อกันว่าบุคคลจะแสดงปฏิกิริยาหรือมีพฤติกรรมต่าง ๆ โดยมีผลมาจากค่านิยมที่เขาได้รับ เอาไว้ พฤติกรรมในขั้นนี้มีส่วนประกอบสองส่วนคือ

5.1 การวางหลักทั่วไป (Generalized Set) พฤติกรรมในขั้นนี้แสดงให้เห็นถึงความพร้อมที่จะปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง อาจจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว แต่เป็นสิ่งที่จะเป็นแนวทางของการปฏิบัติบางอย่าง หลักทั่วไปที่เกิดขึ้นนี้เป็นรากฐานของบุคคลในการที่จะแก้ไขหรือควบคุมปัญหาต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลนั้น และเป็นรากฐานให้เกิดการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ความพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติบางอย่างตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

5.2 การแสดงลักษณะ (Characterization) พฤติกรรมขั้นนี้เป็นขั้นสูงสุดของขบวนการ Internalization ซึ่งแสดงให้เห็นหรือสังเกตได้โดยบุคคลอื่น การแสดงลักษณะนี้จะเป็นสิ่งที่ค่อนข้างจะถาวร ซึ่งสืบเนื่องมาจากค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดมั่น ถ้าจะพิจารณาให้ชัดเจนจะเห็นว่า พฤติกรรมขั้นสุดท้ายนี้จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวของบุคคลเท่านั้น แต่เขาจะปฏิบัติได้ตามแนวทางนี้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย ในส่วนประกอบของพฤติกรรมด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Domain) นี้จะมีลักษณะหรือสภาวะของจิตใจประกอบหรือเกิดขึ้นหลายอย่าง ซึ่งขึ้นอยู่กับขั้นต่าง ๆ ของเกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว สภาวะของจิตใจ ได้แก่ ความสนใจ ความพอใจ เจตคติ ค่านิยม เป็นต้น (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 14 - 20)

ดังที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าเจตคตมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมา ดังนั้นในการที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมใด ๆ ของมนุษย์ที่แสดงออกมานั้น ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของกลุ่มสังคมนั้น ๆ ด้วยว่าเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้ทำให้เกิดความเข้าใจต่อพฤติกรรมดังกล่าวนี้

7. ประโยชน์ของเจตคติ

ซูชิฟ อ่อน โคนสูง. (2518 : 7) ได้สรุปประโยชน์ของเจตคติดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เราเตรียมพร้อมเพื่อกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งได้สำเร็จลงด้วยดี
2. ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพ เพราะเจตคติเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรม
3. ทำให้รู้ล่วงหน้าว่าผลที่ได้จะเป็นอย่างไร
4. ช่วยให้หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา และสามารถหาสิ่งอื่นมาทดแทนได้

ดังที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าเจตคติมีความสำคัญและมีประโยชน์ ทั้งยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ที่ได้แสดงออกมา ดังนั้นในการที่จะศึกษาเจตคติของกลุ่มสังคมนั้น ๆ จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึก ความคิด ความชอบหรือไม่ชอบ ความพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังจะทำให้เกิดความเข้าใจต่อพฤติกรรมดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงต้องมีการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อที่จะได้นำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันให้เหมาะสมกับสภาพจริง ตรงกับความสนใจและความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษา เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษา และเพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันต่อไป

กิจกรรมนักศึกษา

1. ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจกรรม” ว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้

กู๊ด (Good. 1973) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่า “เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่นักศึกษาจัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อให้เข้าใจตนเองและสังคมดีขึ้น”

สตรูป (Stroup. 1954) มีความเห็นว่า กิจกรรมนักศึกษานั้นมีส่วนที่เป็นทางการ และส่วนที่ไม่เป็นทางการอยู่ด้วยกัน กิจกรรมที่เป็นทางการเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยความสมัครใจ ไม่เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในห้องเรียน หรือไม่ระบุไว้ในหลักสูตร ต้องเป็นกิจกรรม

ที่สถาบันอุดมศึกษาให้การยอมรับ และมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษา ส่วนกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเอง โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษา เช่น กิจกรรมที่นักศึกษาจัดขึ้นเพื่อทำการประท้วงหรือต่อต้านผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาหรือรัฐบาล เป็นต้น

แมคเคลอร์ (Mc Clure. 1957 : 13) ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาว่า หมายถึง “ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักศึกษา ในขณะที่มีสภาพเป็นนักศึกษาในสถาบันการศึกษา”

เฟรดเดอริค (Frederick. 1959 : 6) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาว่า “กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจที่จะเข้าร่วมและดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบของอาจารย์ โดยไม่มีการให้หน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ ในอันที่จะช่วยให้นักศึกษาเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา”

ภิญโญ สาร (2516 : 288) ได้ให้ความหมายว่ากิจกรรมนักศึกษา คือ กิจกรรมประกอบหรือนอกหลักสูตรทั้งหลายที่ให้การศึกษากับนักศึกษานอกห้องเรียน

เรนน์ (Wrenn. 1951) และมุลเลอร์ (Mueller. 1961) เรียกกิจกรรมที่นักศึกษาจัดว่า “กิจกรรมนักศึกษา” (Student Activities)

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักศึกษา หรือสถาบันได้ส่งเสริมให้มีขึ้นตามความสนใจและความสมัครใจของนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง มีคุณประโยชน์สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ซึ่งจะยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และประเทศเป็นอันมาก

2. ปรัชญาของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

นิรันด จุลทรัพย์ (2528 : 13) ได้สรุปปรัชญาการดำเนินงานบริการด้านกิจกรรมนิสิต ซึ่งวชิรญา บัวศรี ได้บรรยายประกอบการสอนวิชาการจัดการนิสิต เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2522 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ว่า ปรัชญาการดำเนินงานบริการด้านกิจกรรมนิสิต คือ

1. การศึกษาไม่จำกัดเฉพาะห้องเรียนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่การศึกษาจะรวมไปถึงนอกห้องเรียนด้วย
2. กิจกรรมนิสิตจะดำเนินการไปในรูปใดแล้วแต่สถาบัน แบ่งตามแนวปรัชญาได้ 4 พวก คือ พวกที่เห็นนิสิตสำคัญ (Progressivist) พวกที่เห็นสังคมสำคัญ (Reconstructionist) พวกที่เน้นความรู้ (Essentialist) และพวกที่ถือว่าสรรพความคิดมีอยู่แล้วไม่มีอะไรใหม่ (Idealist)

3. จะต้องพัฒนานิสิตทุกด้าน มิใช่แต่ในด้านวิชาการเท่านั้น ซึ่งสถาบันจะต้องเห็นเป็นเรื่องสำคัญ กิจกรรมที่จัด ได้แก่ ด้านบุคคล และด้านกลุ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2528 : 24) ได้กำหนดปรัชญาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไว้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยึดมั่นในปณิธานที่จะจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศ และกิจกรรมนิสิตทุกด้าน เพื่อพัฒนาการอันสมบูรณ์ของนิสิตในด้านวุฒิปัญญา พละนาถัย จิตใจ และสังคม มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์และความรับผิดชอบระหว่างอาจารย์กับนิสิตอยู่เสมอ นิสิตย่อมได้รับการปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดี มีน้ำใจ และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีโอกาสแสดงความสามารถปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจและความถนัดของตน นิสิตจุฬาพืงเป็นแบบอย่างของพลเมืองไทย จึงควรอบรมบ่มนิสัยให้มีศีลธรรมและจริยธรรมสูงพอที่จะดำรงตน และนำผู้อื่นในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้องประกอบด้วยสุนทรียภาพ สามารถเลือกและรับขนบธรรมเนียมสาทกลกลับมาปรับให้เข้ากับวัฒนธรรมอันดีงามของธรรมชาติที่ตนยึดถืออยู่เสมอ

น็อก (ทองเรียน อมรัชกุล. 2528 : 12 - 14 ; อ้างอิงมาจาก Knock. 1988 : 3 - 19) ได้เสนอปรัชญาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เหตุผลนิยม (Rationalism) ปรัชญาแนวนี้นเน้นการแสวงหาความรู้โดยใช้เหตุผล และสติปัญญามากกว่าการใช้ประสบการณ์ หรือประสาทสัมผัส จึงมุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในแนวทางเพื่อควบคุมสภาวะแวดล้อมของสถาบัน ใหนักนิสิตนักศึกษาได้พัฒนาการทางสติปัญญา

2. มนุษยนิยมใหม่ (Neo-Humanism) ปรัชญาแนวนี้นจะยึดหลักใหนักนิสิตนักศึกษามีเสรีภาพ (Liberal Education) มีสัจการแห่งตน (Self-Realization) มีการแสดงออกซึ่งตนเอง (Self-Expression) ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องศึกษาเอาใจใส่กับข้อมูลทางอารมณ์ ความรู้สึก การรับรู้ และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา รวมทั้งการพัฒนาในด้านความรู้ เจตคติ ทักษะ เช่น การให้บริการคำปรึกษา ปรับปรุงทักษะการเรียน และถือว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความเป็นผู้นำ

3. ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) ปรัชญาแนวนี้นเน้นการปฏิบัติและทดลองแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาอยู่ในรูปของการให้บริการเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา เช่น การใ้การศึกษาเป็นรายบุคคล (Individualizing Education) แก่นิสิตนักศึกษา และเปิดโอกาสใหนักนิสิตนักศึกษาได้เข้าร่วมจัดองค์การ และมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

4. อรรถิถาวนิย (Existentialism) เป็นปรัชญาที่เน้นสภาวะที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าสาระสำคัญ แนวคิดในปรัชญานี้เน้นการมุ่งสร้างมนุษย์ให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีชีวิตชีวา สร้างทุกสิ่งทุกอย่าง เน้นเรื่องเสรีภาพ ความรัก และทัศนคติที่ดีต่อกัน รวมทั้งสนใจในนวัตกรรมใหม่เสมอ นักศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ทางสังคม ครูอาจารย์จะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ช่วยหรือผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น

3. ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 144) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตนิสิตนักศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะการที่นิสิตนักศึกษาจะเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ได้ ย่อมต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การรับผิดชอบต่อความผิดและการกระทำต่อตนเอง สามารถดำรงตนเป็นที่ยอมรับนับถือ รักใคร่ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ผลสำเร็จอีกด้วย

สตรูป (Stroup. 1964) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับงานกิจกรรมนักศึกษาว่า งานกิจกรรมนักศึกษาได้ตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนวัตถุประสงค์ขั้นพื้นฐานในสถาบัน บุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบและปฏิบัติงานของตนเองในฐานะผู้มีความรู้ความชำนาญ ซึ่งบุคลากรฝ่ายอื่น ๆ ของสถาบันไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานกิจกรรมนักศึกษาจึงให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาควบคู่ไปกับการเรียนการสอนที่มีอยู่ในหลักสูตร

บุญถิ่น อัตถากร (2514) สนับสนุนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมว่า “การศึกษาและการอบรมจะได้ผลสมบูรณ์เพียงใด ก็อยู่ที่เราจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ดีเพียงใด”

ยีเกอร์ (Yeager. 1959) ให้ความคิดเห็นและสนับสนุนแนวคิดในเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษาว่า “การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาและชุมชนนั้นก็เพื่อส่งเสริมความสนใจ และความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อให้มีพัฒนาการและสัมฤทธิ์ผลสูงสุด นอกจากนี้ยังช่วยสร้างนักศึกษาให้เป็นสมาชิกที่ดี และมีประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย

เทเลอร์ (Taylor. 1949) มีความเห็นว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษาก็คือการพัฒนาคนในด้านสติปัญญา สังคม ศิลปะ และร่างกาย เทเลอร์ ได้กล่าวต่อไปว่า “เราต้องสร้างบรรยากาศในสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเรียนการสอน การกีฬา ศิลปะ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ความชำนาญในด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของแต่ละบุคคล”

วิลเลียมสัน (Williamson. 1961) ได้กล่าวว่า “งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นศูนย์กลางในกระบวนการอุดมศึกษาในการพัฒนานักศึกษาแต่ละคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์”

สำเนา ขจรศิลป์ (2538) ได้กล่าวว่า กิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นมาก ความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาอาจสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความสำคัญต่อนักศึกษา

นักศึกษาโดยทั่วไปเป็นคนหนุ่มสาวที่มีพลังกำลังทั้งร่างกายและความคิด มีความสนใจมีความอยากรู้อยากเห็น และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความหวังดีต่อสังคมด้วยความบริสุทธิ์ใจ กิจกรรมนักศึกษาสามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กิจกรรมนักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อนักศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 กิจกรรมนักศึกษาซึ่งมีหลายประเภท เช่น กีฬา ศิลปะและวัฒนธรรม บำเพ็ญประโยชน์และนันทนาการ สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาทางด้านร่างกายและความสนใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกายและความคิดกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.2 ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นหาอาชีพงานอดิเรก และกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจที่เหมาะสมกับตนเองได้

1.3 กิจกรรมนักศึกษาทำให้เกิดความสมดุลในด้านความรู้ และความสนใจของนักศึกษา เช่น นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ สามารถทำกิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม จึงทำให้นักศึกษามีความรู้และความสนใจทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ และด้านศิลปะและวัฒนธรรม

1.4 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศและอิริยาบถทำให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ต้องศึกษาเล่าเรียนอย่างหนัก

1.5 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ

1.6 การทำกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ

1.7 การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

2. ความสำคัญต่อสถาบันอุดมศึกษา

จากทัศนะของนักการศึกษาที่มีชื่อเสียงหลายคน ตลอดจนผลของกิจกรรมนักศึกษาที่ผ่านมา ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่ากิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ใช้พัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์

ร่างกาย และจิตใจ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา การทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในการทำกิจกรรมของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่น เกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจต่ออาจารย์ และสถาบันอุดมศึกษายิ่งขึ้น สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นด้านวิชาชีพหลายแห่งอาจทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมน้อยมาก การจัดกิจกรรมของนักศึกษาทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม เป็นการช่วยทำให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่ในด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นกิจกรรมนักศึกษาทางด้านกีฬา ศิลปะ และวัฒนธรรม และบำเพ็ญประโยชน์ ยังมีส่วนสำคัญในการเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

3. ความสำคัญต่อประเทศ

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2500 เป็นต้นมา ในแต่ละปีมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากออกค้าขาย อาสาพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดารยากไร้ ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง เช่น โรงเรียน สะพาน ฝาย น้ำล้น และถังเก็บน้ำฝน เป็นต้น นอกจากนี้นักศึกษายังได้ช่วยแนะนำประชาชนในชนบทให้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรกรรมแผนใหม่ การสาธารณสุข และการศึกษา เพื่อช่วยให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ดีขึ้น กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษาได้มีบทบาทอันสำคัญในการทำนุบำรุง พัฒนา และเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านกีฬา ได้ช่วยทำให้นักศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีร่างกายแข็งแรง และที่สำคัญที่สุดคือ กิจกรรมนักศึกษาได้เป็นกระบวนการทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ ให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพสามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญยิ่งขึ้น กิจกรรมนักศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญต่อประเทศเป็นอันมาก

4. นโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐที่กำกับดูแล สนับสนุน และทำหน้าที่ประสานงานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดแนวนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ดังนี้คือ “สนับสนุนกิจกรรมและกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับสังคม โดยให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน” โดยมีมาตรการดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539 : 228)

1. จัดกิจกรรมควบคู่กับการเรียนการสอน กิจกรรมงานบริการวิชาการแก่ชุมชน และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้บัณฑิตมีโลกทัศน์ที่กว้างขวาง
2. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายอย่างจริงจัง

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตรในเชิงพัฒนาและสร้างสรรค์ ควรได้รับการสนับสนุน ส่วนกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเสริมหลักสูตร ไม่ควรได้รับการสนับสนุน เช่น การรับน้องใหม่ที่รุนแรง ควรได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

4. กิจกรรมในหอพักมหาวิทยาลัย ควรเป็นกิจกรรมที่พัฒนานิสิตนักศึกษาในหลาย ๆ ด้าน เช่น การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การสร้างความมีวินัยและความรับผิดชอบ

โบลแลนด์ (Bioland. 1870 : 177 - 178) ได้เสนอแนวทางในการกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดขอบเขตในการใช้อาคารสถานที่ของสถาบัน รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ชัดเจน

2. สถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดขอบเขตการติดประกาศ แผ่นภาพ แผ่นปลิวทั้งหลายให้ชัดเจน

3. การจัดกิจกรรมแต่ละประเภทควรจะให้แสดงถึงระเบียบวิธีการของกิจกรรม และแหล่งสนับสนุนทางการเงินของกิจกรรมนั้น ๆ

4. กิจกรรมทุกประเภทที่จัดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องได้รับอนุมัติจากสถาบันเสียก่อน ทั้งนี้สถาบันจะต้องมีส่วนเข้าไปควบคุมดูแลได้

กรมการฝึกหัดครู (2536 : 16) ได้ให้นโยบายต่อกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า “กรมการฝึกหัดครูมีนโยบายในการสนับสนุนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองและส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสุขภาพ การอยู่ร่วมกันในระบอบประชาธิปไตย และการบำเพ็ญประโยชน์”

สุทธิชัย เลียงชัยยศ (2529 : 8) ได้กล่าวถึงนโยบายการพัฒนาเยาวชนในสถาบันอุดมศึกษาว่า โครงการหรือกิจกรรมนักศึกษาควรจะเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ และการเรียนรู้ความสำนึกในจริยธรรมและจรรยาบรรณของแต่ละวิชาชีพ เพื่อจะได้เป็นมนุษย์ในความหมายที่ดีที่สุด

กิจกรรมนักศึกษาเป็นการให้การศึกษาทางอ้อม สร้างสรรค์ประสบการณ์อย่างกว้างขวาง จึงมีความสำคัญไม่น้อยกว่าความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพ นโยบายการจัดกิจกรรมนักศึกษาจึงควรมีดังนี้

1. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนรู้จักตนเองมากขึ้น โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นผลทำให้นักศึกษาสามารถพัฒนาการเรียน สังคม ร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. กิจกรรมนักศึกษาช่วยเหลือและส่งเสริมให้นักศึกษาจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมที่มีความสนใจ โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือความแตกต่างด้านการเมือง

3. กิจกรรมนักศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ด้านการทำงานร่วมกับกลุ่ม สามารถเสนอความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างนักศึกษา รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีระบบ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

4. สถาบันจะต้องอำนวยความสะดวกในการจัดดำเนินการกิจกรรมนักศึกษา โดยจัดสถานที่ อุปกรณ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและชื่นชมของบุคคลทั่วไป

5. กิจกรรมนักศึกษาสามารถพัฒนาให้นักศึกษามีความเป็นไทย มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ชื่นชมศิลปวัฒนธรรมไทย

6. กิจกรรมนักศึกษาสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความประพฤติที่ดีงาม เป็นบุคคลที่มีประโยชน์เป็นที่ต้องการของสังคม

7. กิจกรรมนักศึกษาช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวให้กับสภาพการเรียนการสอน และเป็นเครื่องผ่อนคลายความเครียดจากการศึกษาเล่าเรียนได้ (วสทสา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2528 : 134 - 135)

การกำหนดนโยบายของการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง จะมีนโยบายเฉพาะของตนที่จะกำหนดขอบเขต และเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถาบันและนักศึกษาว่าจะจัดกิจกรรมอะไรได้มากน้อยเพียงใด

5. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุญาตให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาได้ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้มีบันทึกข้อความที่ ทม 0204/ว.41 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2521 ถึงอธิการบดี และผู้อำนวยการสถานศึกษาเอกชน แจ้งให้สถาบันการศึกษาที่สังกัดทบวง-มหาวิทยาลัยทุกแห่ง ซึ่งสถาบันราชภัฏก็ถือปฏิบัติด้วยเช่นกัน ดังต่อไปนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2521 : 3 - 12)

1. เพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่นักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านวิชาการประสบการณ์วิชาชีพชั้นสูงแก่นักศึกษา
4. เพื่อปลูกฝังรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
5. เพื่อส่งเสริมพลานามัยและพัฒนามุขลักษณะ
6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีประโยชน์ร่วมกัน

สำเนา ขจรศิลป์ (2538) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิชาการให้แก่นักศึกษา
2. เพื่อเป็นการเตรียมนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
3. เพื่อพัฒนานักศึกษาทางด้านสังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อให้ให้นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้แก่นักศึกษา
7. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
8. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
9. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไทย
10. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่นักศึกษา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 130 - 132) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

นักศึกษา ดังนี้

1. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม
2. เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการสัมพันธ์และทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อทำให้นักศึกษามีความสนใจกว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ
5. เพื่อฝึกให้นักศึกษาสามารถปกครองตนเองได้
6. เพื่อฝึกความคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา
7. เพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษา
8. เพื่อให้นักศึกษามีความรักศิลปวัฒนธรรม และประเพณีไทย
9. เพื่อให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
10. เพื่อให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้ด้านอาชีพในอนาคต
11. เพื่อให้นักศึกษารู้จักทักษะทางสังคม
12. เพื่อให้นักศึกษารู้จักเสียสละและทำงานให้ส่วนรวม
13. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาลักษณะนิสัยและความคิดที่ดี
14. เพื่อให้นักศึกษามีความสามัคคี
15. เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาความกตัญญูต่อสถาบัน

เฟรเดอริก (1959 : 51 - 52) ได้กล่าวถึง

1. เพื่อเป็นการเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักศึกษา
3. เพื่อให้ให้นักศึกษารู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
4. เพื่อเพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางขึ้น
5. เพื่อให้ให้นักศึกษาสำนึกในการปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ
6. เพื่อพัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
7. เพื่อส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษา
8. เพื่อพัฒนาความสามัคคีในสถานศึกษา

6. การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา

Anderson และ Van Dyke (1963 : 252 - 253) ได้เสนอแนวทางเพื่อการบริหารงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้ สรุปได้ดังนี้

1. โครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้ นิสิตมีส่วนร่วม นั้น ควรมาจากความสมัครใจ
2. โครงการต่าง ๆ จะดำเนินไปได้ นั้น จะต้องอยู่ภายใต้กฎและนโยบายของทางสถาบัน
3. ควรจะต้องจัดหาอาจารย์อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นิสิตทุกคนควรจะต้องมีตัวแทนในการจัดกิจกรรมทั้งหลาย
5. โครงการที่จะให้นิสิตมีส่วนร่วม นั้น น่าจะต้องพัฒนาการไปอย่างช้า ๆ
6. โครงการใดจะมีความสำคัญมากน้อยก่อนหลัง ควรให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวินิจฉัย
7. ผู้บริหาร หรือหัวหน้าสถาบันการศึกษาควรมีอำนาจในการยับยั้งกิจกรรมที่เห็นว่าไม่เหมาะสมได้
8. ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบกิจกรรมนิสิตโดยเฉพาะ
9. การติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การนิสิตกับนิสิตทั้งหลายและอาจารย์ ควรเป็นไปได้อย่างดี
10. ผู้แทนนิสิตที่ทำงานเพื่อส่วนร่วม ควรมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม

พินิจ ผาสุข (2518 : 13) ก็ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาไว้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมนิสิต สรุปได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ก็เพื่อปลูกฝังและพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ
2. หลักในการควบคุมกิจกรรม ต้องมุ่งส่งเสริมวัตถุประสงค์ของสถาบันนั้น
3. นโยบาย การควบคุม และการตัดสินใจของสถาบันในเรื่องการจัดกิจกรรมควรขึ้นอยู่กับเหตุผลทางด้านศีลธรรมและภูมิหลังของการศึกษา ไม่ควรใช้อำนาจ
4. เนื่องจากนักศึกษาทุกคนมีความแตกต่างกันในด้านวุฒิภาวะ ด้านพื้นฐานทางครอบครัว และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ทางสังคม ฉะนั้นการควบคุมกิจกรรมควรกำหนดขอบเขตไว้อย่างกว้าง ๆ ให้สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
5. การร่วมกิจกรรมของนักศึกษาเป็นเพียงบทบาทหนึ่งเท่านั้น ในฐานะที่นักศึกษามีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาโดยตรง การควบคุมจึงควรคำนึงถึงว่านักศึกษาก็น่ามีส่วนรับผิดชอบต่อสถาบันด้วย

7. ประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัย (2521 : 40) ได้กำหนดประเภทและขอบเขตการจัดกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีขอบเขตดังนี้
 - 1.1 เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม
 - 1.2 เพื่อสนับสนุนนักศึกษาให้สนใจ และมีโอกาสเพื่อให้เกิดความชำนาญและมีสุนทรียภาพในศิลปะด้านต่าง ๆ อันไม่ขัดต่อวัฒนธรรมอันดีงาม
2. ด้านกีฬา กิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีขอบเขตดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพอนามัย และพัฒนาบุคลิกภาพ
 - 2.2 ส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันท์มิตร ความมีน้ำใจนักกีฬาทั้งผู้เล่นและผู้ชม
 - 2.3 เพื่อเผยแพร่ความเข้าใจเกี่ยวกับกีฬา
 - 2.4 เพื่อยกมาตรฐานกีฬาให้สูงขึ้น
 - 2.5 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะทางด้านกีฬา
3. ด้านวิชาการ กิจกรรมที่จัดขึ้นในด้านนี้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้แสวงหาความรู้ด้านวิชาการ อันควรได้รับการส่งเสริมให้มีอิสระในด้านความคิด แต่ต้องอยู่ในขอบเขตโดยมีความสมดุลในด้านความคิดแง่ต่าง ๆ

4. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมด้านนี้อยู่ในขอบเขตดังนี้

4.1 ให้นักศึกษาใช้เวลาว่างเพื่อพัฒนาตนเองให้พร้อมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม

4.2 ให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วม

4.3 ปลูกฝังให้นักศึกษาได้ตระหนักในภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะต้องมีต่อสังคมอันจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ

4.4 ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อหมู่คณะและประเทศชาติ

พณิ ปรีชานนท์ และคนอื่น ๆ (2527 : 9 - 10) ได้วิจัยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระยะห้าปี (พ.ศ.2526 - 2530) พบว่ากิจกรรมนักศึกษาจำแนกตามลักษณะของการจัดได้ 7 ประเภท คือ

1. กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมประเภทนี้ส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการแก่นักศึกษา

2. กิจกรรมด้านกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักศึกษาในด้านร่างกาย จิตใจ ฝึกวินัย ความอดทน เพื่อเสริมสร้างทักษะในการกีฬา

3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างสาธารณสมบัติ หรือกิจกรรมที่ช่วยเหลือผู้อื่น

4. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมประเภทนี้มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ

5. กิจกรรมด้านนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อความสนุกสนาน และเพลิดเพลิน ส่งเสริมนักศึกษาได้พัฒนาด้านอารมณ์และสังคม

6. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางของนักศึกษา และเป็นฝ่ายควบคุมให้การสนับสนุนกิจกรรมส่วนอื่น ๆ ด้วย

7. กิจกรรมด้านการเมือง เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออก ซึ่งอาจเป็นการคัดค้านหรือการสนับสนุนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ของสถาบันหรือสังคม

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2528 : 133 - 134) ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักศึกษาตามรูปแบบการพัฒนานักศึกษา ได้ดังนี้คือ

1. กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ในสาขาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่

2. กิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนามารยาทและระเบียบประเพณีการอยู่ร่วมกันในสังคม

3. กิจกรรมพัฒนาการปกครอง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักทำงานร่วมกัน กล้าตัดสินใจ และมีความรับผิดชอบงานต่าง ๆ

4. กิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพและความพร้อมเพรียง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา ได้พัฒนาบุคลิกภาพและความสามัคคี โดยอาศัยกิจกรรมด้านกีฬาเป็นหลัก

5. กิจกรรมพัฒนาศีลธรรม เป็นกิจกรรมที่พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ให้มีความประพฤติและจริยวัตรที่งดงาม

6. กิจกรรมพัฒนาความเสียสละเพื่อสังคม เป็นกิจกรรมที่ฝึกนักศึกษาให้เข้าใจบทบาทของการมีส่วนร่วม และช่วยเหลือสังคม

7. กิจกรรมพัฒนาอาชีพ เป็นกิจกรรมที่เตรียมนักศึกษาออกไปสู่อาชีพในอนาคต

8. กิจกรรมศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนและสนับสนุน กิจกรรมด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

9. กิจกรรมทางการเมือง เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสนใจการเมือง เพื่อเตรียมนักศึกษาเข้าสู่การเมืองในอนาคต

10. กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาให้นักศึกษาใช้เวลาว่างเพื่อทำ สิ่งที่ตนเองสนใจ หรือการพักผ่อน

สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 127) ได้กำหนดกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกตามลักษณะ ของกิจกรรมได้ 7 ประเภท

1. กิจกรรมส่วนกลาง
2. กิจกรรมวิชาการ
3. กิจกรรมกีฬา
4. กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม
5. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
6. กิจกรรมนันทนาการ
7. กิจกรรมการเมือง

8. ทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 125 - 127) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ไว้ดังนี้

แอสติน (Astin) ได้เผยแพร่ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในปี ค.ศ.1984 วงการ อุดมศึกษาจึงได้ยอมรับว่าทฤษฎีนี้สามารถอธิบายให้เห็นถึงบทบาทของกิจกรรมนักศึกษาต่อการ พัฒนานักศึกษาได้อย่างชัดเจน

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา (The Theory of Student Involvement)

อะเล็กแซนเดอร์ ดับบลิว แอสติน (Alexander W. Astin) อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ได้ให้ความสนใจปัญหาที่เกี่ยวกับนักศึกษาที่ออกจากการศึกษากลางคัน เขาได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่จะช่วยทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาได้ ในทางตรงกันข้าม การไม่มีส่วนร่วมของนักศึกษาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่ทำให้นักศึกษาออกจากการศึกษากลางคัน

การมีส่วนร่วมของนักศึกษามีหลายลักษณะ ที่สำคัญได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การทำกิจกรรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ การทำงานร่วมกับอาจารย์ และการพักอาศัยในหอพักนักศึกษาในวิทยาเขต ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษามีโอกาสมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้แอสตินยังได้ค้นพบว่า การมีส่วนร่วมทุกอย่างดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาลักษณะด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาอีกด้วย

การมีส่วนร่วมของนักศึกษา หมายถึง จำนวนพลังงานทั้งพลังกายและพลังจิตที่นักศึกษาใช้ในประสบการณ์ในลักษณะต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น นักศึกษาที่มีส่วนร่วมมาก คือ นักศึกษาที่ใช้ทั้งพลังกายและพลังจิตเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ตำรา การทำกิจกรรมนักศึกษาประเภทต่าง ๆ การทำงานร่วมกับอาจารย์ เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม นักศึกษาที่มีส่วนร่วมน้อย คือ นักศึกษาที่ไม่สนใจศึกษาเล่าเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน ไม่ทำกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา หรือไม่ทำงานร่วมกับอาจารย์ เป็นต้น การมีส่วนร่วมของนักศึกษายังมีอีกหลายรูปแบบ เช่น การอุทิศตัวเอง การเข้าร่วม และการเข้าไปเกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งค่าต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วได้แสดงถึงพฤติกรรมของบุคคลทั้งสิ้น

สาระสำคัญของทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา มี 5 ประการดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การใช้พลังกาย พลังจิต เข้าไปสัมพันธ์หรือทำงานร่วมกับคน หรือสิ่งของต่าง ๆ
2. การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นในลักษณะที่ต่างกัน คือ นักศึกษาแต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วม กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน และนักศึกษาคณะเดียวกันก็เข้าไปมีส่วนร่วม กับสิ่งต่าง ๆ ในปริมาณและคุณภาพที่ต่างกัน
3. การมีส่วนร่วมนั้น มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ปริมาณ หมายถึง เวลาที่นักศึกษาใช้ในการมีส่วนร่วม กับกิจกรรมนั้น ส่วนคุณภาพ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจ ความกระตือรือร้น ความพยายามที่จะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ
4. ผลของการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาที่เกิดจากโปรแกรมทางการศึกษา (วิชาการหรือกิจกรรมนักศึกษา) นั้น เป็นสัดส่วนโดยตรงกับทั้งปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วมของนักศึกษากับโปรแกรมการศึกษานั้น

5. ประสิทธิภาพของนโยบายและการปฏิบัติใด ๆ ทางด้านการศึกษานั้น เกี่ยวข้องกับความสามารถของนโยบาย และการปฏิบัติที่จะเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

จุดเด่นของทฤษฎีการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

1. เป็นทฤษฎีที่ง่าย ไม่มีความสลับซับซ้อน
2. สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ เช่น จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) และทฤษฎีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (Classical Learning Theory)
3. สามารถอธิบายให้เห็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาได้อย่างชัดเจน เช่น นักศึกษาซึ่งเป็นประธานชมรมกิจกรรม ได้ใช้เวลาในการวางแผนและการดำเนินงานกิจกรรมของชมรมมากและได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นอันมาก
4. สามารถนำไปใช้ในการวิจัย เช่น การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษา เป็นต้น
5. สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน โดยช่วยให้ผู้สอนเห็นว่าการลดบทบาทของผู้สอนลงและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเพิ่มขึ้น ย่อมทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

9. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา เป็นเพียงบทบาทอย่างหนึ่งในหลาย ๆ บทบาทที่มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่สังคม และพยายามจะแสดงให้เห็นคุณค่าทางการศึกษาด้านการวิพากษ์วิจารณ์ ได้แข็ง และเสรีภาพในการแสดงออกของนักศึกษา ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความสนใจ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมด้วยความสมัครใจ ลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาจะมีความแตกต่างกันไปตามทัศนคติต่อกิจกรรมนั้น ๆ (นิจพงศ์ ศรีวรรณ. 2527 : 10) นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ อีกหลายอย่าง ซึ่งแอสติน (Astin. 1970 : 450) ศึกษาพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ทัศนคติต่อกิจกรรมประเภทนั้น สภาพความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับสมโภชน์ อเนกสุข (2529 : 22) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะมีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ องค์ประกอบส่วนตัวของนักศึกษา ประสบการณ์ของนักศึกษา ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา และการสนับสนุนของผู้ปกครองให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม องค์ประกอบแต่ละด้านมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งองค์ประกอบที่ต่างกันจะส่งผลให้นักศึกษาต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกัน

นลินี กิติเวชกุล (2533 : 108 - 109) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่นิสิตไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และการเปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิต สรุปได้ดังนี้

1. การเข้าร่วมกิจกรรมสโมสรนิสิตจุฬาฯ (กิจกรรมส่วนกลาง) ของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม
2. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายวิชาการของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและนิสิตหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นชมรมคอมพิวเตอร์ การเข้าร่วมของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวโน้มว่าสัดส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจะน้อยกว่าสัดส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4
3. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม
4. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายกีฬาของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและนิสิตหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาวนา ใจประสาท (2534 : 101) ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาชายเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาระหว่างคณะสูงกว่านักศึกษาหญิง และนักศึกษาหญิงสนใจกิจกรรมการดัดบาตรข้าวสารอาหารแห้งในวันดัดบาตรเทโวสูงกว่านักศึกษาชาย

การจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

สถาบันการศึกษามีหน้าที่พัฒนานักศึกษาออกไปสู่สังคม เพื่อเป็นกำลังอันสำคัญของชาติต่อไป ฉะนั้นแต่ละสถาบันมีงานที่เกี่ยวกับนักศึกษาอยู่ 2 งานที่สำคัญ

1. งานวิชาการ เป็นงานที่จะพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการตามที่หลักสูตรกำหนดเอาไว้ งานในส่วนนี้โดยทั่วไปจะมีทิศทางตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ที่แน่นอน บรรดาครูบาอาจารย์มักจะเน้นกันเป็นสำคัญ

2. งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่กว้างขวางมาก ตั้งแต่การช่วยเหลือเกื้อกูลให้นักศึกษา ได้ศึกษาจนจบหลักสูตร จนกระทั่งถึงการเสริมสร้างวินัย คุณธรรม ตลอดจนประสบการณ์ทั้งปวง แก่นักศึกษา

กิจการนักศึกษา

งานกิจการนักศึกษา เป็นงานหนึ่งในอีกหลายงานที่สถาบันดำเนินการขึ้นเพื่อให้ครอบคลุม และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ โดยยึดหลักการที่ว่านักศึกษาจะต้องได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการเข้าร่วมการพัฒนาการศึกษาด้วยความสมัครใจ และด้วยความกระตือรือร้น งานด้านกิจการนักศึกษาจัดดำเนินการภายใต้การ ควบคุมและรับผิดชอบของ “สำนักกิจการนักศึกษา” และคณะวิชา ซึ่งจะดำเนินการเพื่อให้ ครอบคลุมงาน 3 ส่วน

1. กิจกรรมนักศึกษา
2. บริการและสวัสดิการนักศึกษา
3. วินัยนักศึกษา

การจัดองค์การรูปแบบการจัดองค์การในสำนักงานกิจการนักศึกษา หรือใช้ชื่อย่อว่า สนก. ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปแบบการจัดองค์การในสำนักงานกิจการนักศึกษา

การบริหารกิจการนักศึกษา

1. ให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการนักศึกษา ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	ประธาน
ผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา	รองประธาน
รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาทุกคณะ	กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักกิจการนักศึกษา	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนานักศึกษาและกิจกรรมกีฬา	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายแนะแนวสนเทศและบริการอาชีพ	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายกีฬาและนันทนาการ	กรรมการ
หัวหน้าฝ่ายเลขานุการ	กรรมการและเลขานุการ

2. คณะกรรมการบริหารกิจการนักศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.1 กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานกิจการนักศึกษา

2.2 เสนอแนะความคิดเห็นแก่สำนักกิจการนักศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานกิจการนักศึกษาให้เกิดผลดีต่อนักศึกษาและสถาบัน

2.3 ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินกิจการนักศึกษาทั้งในสำนักกิจการนักศึกษาและคณะต่าง ๆ

2.4 ติดตามผล และประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักศึกษา

2.5 หน้าที่อื่น ๆ ตามที่สถาบันมอบหมาย

3. บุคลากรหลักในสำนักกิจการนักศึกษาควรมีอย่างน้อย 12 คน จึงจะสามารถช่วยทำงานกิจการศึกษาดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานกิจการนักศึกษาเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ

4. บุคลากรในคณะภาควิชาทุกคนมีหน้าที่ส่งเสริม ช่วยเหลือ พัฒนานักศึกษาเป็นคนดีควบคู่กับการให้ความรู้ทางวิชาการ

กิจกรรมนักศึกษา

สถาบันราชภัฏอุดรธานี เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม และสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างกว้างขวาง โดยนักศึกษาทุกคนที่กำลังศึกษาในภาคปกติจะต้องชำระค่ากิจกรรมปีละ 100 บาท เพื่อสถาบันจะได้จัดสรรเงินส่วนนี้ให้นักศึกษาที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการองค์การนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมและบริหารงานต่าง ๆ

ในการจัดกิจกรรมนักเรียนนั้น สถาบันมุ่งหวังที่จะให้นักศึกษาได้ฝึกหรือได้รับประสบการณ์จากการดำเนินงานสำคัญพอ ๆ กับผลสำเร็จของกิจกรรม เพื่ออาศัยกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษา และพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษา ดังนั้นนักศึกษาทุกคนจึงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ได้มากที่สุดไม่ว่าจะในฐานะคณะกรรมการดำเนินการหรือในฐานะร่วมงานที่ตามการดำเนินการด้านกิจกรรมนักศึกษาสถาบันได้กำหนดหลักการไว้เพื่อเป็นแนวทางยึดถือดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษาทั่วไป มีดังนี้

- 1.1 ปลุกฝังคุณธรรมแก่นักศึกษา
- 1.2 ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักศึกษา
- 1.3 ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เพิ่มประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา
- 1.4 ปลุกฝังและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ

- 1.5 ส่งเสริมพลานามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ
 - 1.6 ส่งเสริมให้นักศึกษำบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน
 - 1.7 เผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถานศึกษา
- ### 2. ลักษณะของกิจกรรมจะต้องอยู่ในขอบเขตดังนี้
- 2.1 กิจกรรมวิชาการ
 - 2.2 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
 - 2.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
 - 2.4 กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมและศาสนา

3. การจัดกิจกรรมสามารถดำเนินการได้เป็น 2 รูปแบบ

- 3.1 กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์การนักศึกษา หรือองค์การย่อยที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลขององค์การนักศึกษา หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยได้รับเงินสนับสนุนจากเงินที่เรียกเก็บจากนักศึกษาตามระเบียบสภาการศึกษา หรือว่าด้วยเงินค่ากิจกรรมของนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยครู พ.ศ.2519
- 3.2 กิจกรรมที่จัดขึ้นโดยกลุ่มนักศึกษาตามวิชาเอก หรือนักศึกษาที่รวมกลุ่มกันขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ชั่วคราว

4. การจัดกิจกรรมนักศึกษาจะต้องได้รับอนุญาตจากสถาบันเป็นลายลักษณ์อักษร โดยวิทยาลัยจะได้จัดอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ความช่วยเหลือแนะนำ อนุเคราะห์สถานที่ และอำนวยความสะดวกอื่นๆ ตามความจำเป็นเท่าที่สามารถจะอนุเคราะห์ให้ได้ ขั้นตอนในการขออนุญาตจัดกิจกรรมให้ดำเนินการดังนี้

4.1 กิจกรรมที่จัดโดย 3.1 ให้คณะกรรมการทำบันทึกเสนอผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาองค์การนักศึกษา และสำนักกิจกรรมตามลำดับ ทั้งนี้ให้ดำเนินการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์

4.2 กิจกรรมที่จัดโดย 3.2 ให้คณะกรรมการหรือคณะทำงานทำบันทึกเสนอผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาคณะดี (กลุ่มนักศึกษาวิชาเอก) และสำนักกิจกรรมนักศึกษาตามลำดับ ทั้งนี้ให้ดำเนินการล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์

4.3 สถาบันอนุญาตให้นักศึกษาสามารถอยู่ทำงานในสถาบันได้ถึงเวลา 21.00 น. หากมีความจำเป็นต้องอยู่เกินเวลาจะต้องขออนุญาตเป็นคราว ๆ ไป

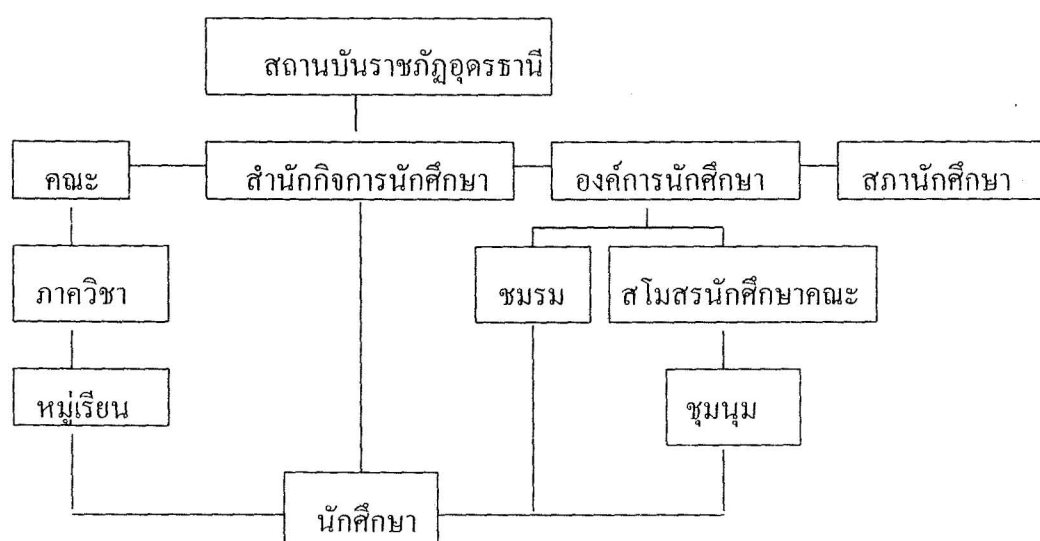
5. การจัดกิจกรรมทุกครั้ง ให้ผู้จัดกิจกรรมรายงานสรุปผลการดำเนินงานต่อทางสถาบัน ตลอดจนเสนอแนะข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขในการดำเนินการครั้งต่อไปภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากกิจกรรมได้ดำเนินการเสร็จสิ้นลง

6. กิจกรรมนักศึกษาที่สำคัญ ๆ ตามที่สถาบันกำหนดนักศึกษาจะต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องเข้าร่วม ทั้งนี้เพราะกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาโดยส่วนตัว ถ้านักศึกษาคนหนึ่งคนใด ละเลยและไม่สนใจ หากเกิดประเพณีหรือปฏิบัติประการใดผิดพลาดไปจากข้อตกลงหรือสาระสำคัญ ที่ได้บรรจุไว้ในกิจกรรมดังกล่าวแล้ว นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อความผิดพลาดเหล่านั้นโดยไม่มีข้ออ้างประการใด

6.1 นักศึกษาใหม่ทุกคนจะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศ

6.2 นักศึกษาที่จะจบการศึกษาจะต้องเข้ารับการปัจฉิมนิเทศ

กิจกรรมข้อ 6.1 และ 6.2 เป็นกิจกรรมที่ทุกคนจะต้องเข้าร่วม และจะต้องปฏิบัติตามฝ่ายกิจการนักศึกษาประกาศอย่างเคร่งครัด ถ้าไม่ปฏิบัติตามผู้นั้นจะไม่ได้รับใบสำคัญต่าง ๆ หรือคำรับรองเมื่อจบการศึกษาจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของฝ่ายกิจการนักศึกษากำหนด

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงกิจกรรมสู่นักศึกษา

แนวทางในการดำเนินกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. เขียนโครงการเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ความคิดเห็นหรือตัดเติมเสริมแต่ง
2. เสนอโครงการต่อสำนักกิจการนักศึกษา โดยใช้หนังสือแนบพร้อมกับแบบโครงการ เพื่อสำนักกิจการนักศึกษาจะได้ดำเนินต่อไปตามอำนาจหน้าที่
3. ระยะเวลาที่เสนอ
 - 3.1 กิจกรรมที่จัดภายในสถาบัน ให้เสนอขออนุมัติก่อนกำหนดก่อนดำเนินการ อย่างน้อย 7 วัน
 - 3.2 กิจกรรมที่จะจัดภายนอกสถาบัน ให้เสนอขออนุมัติก่อนกำหนดก่อนดำเนินการ อย่างน้อย 15 วัน
4. หากต้องการประสานกับหน่วยงาน บุคคลภายนอกสถาบัน ต้องทำบันทึกข้อความ ขออนุญาต หนังสือ โดยแจ้งรายละเอียดและความประสงค์ต่อสำนักกิจการนักศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป
5. เมื่อองค์การบุคคลใดที่ขออนุมัติดำเนินกิจกรรมแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินกิจกรรม นั้นต่อสำนักกิจการนักศึกษาตามแบบฟอร์มเพื่อเวียนเสนอสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา

การดำเนินกิจกรรมนักศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกฝนตนเองในการใช้สิทธิเสรีภาพ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาได้รับฝึกหัดในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับปณิธานของสถาบัน
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่นักศึกษาให้มีความรัก ความสามัคคีในหมู่นักศึกษา รู้จักเสียสละ อุทิศตนบำเพ็ญต่อสังคมประเทศชาติ
4. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมหลักสูตร เสรีภาพของวิชาการและประสบในวิชาชีพแก่นักศึกษา
5. เพื่อทำนุบำรุงส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของชาติไทย
6. เพื่อส่งเสริมพัฒนามัยและพัฒนาบุคลิกภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสติปัญญา ความรู้ และความประพฤติดี ตลอดจนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

7. ปลุกฝังให้นักศึกษามีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
8. เพื่อพิทักษ์สิทธิเสรีภาพอันพึงได้ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี
9. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและเกียรติคุณของสถาบัน

บทบาทขององค์กรนักศึกษา

องค์กรบริหาร

องค์กรบริหาร มีคณะกรรมการองค์กรบริหารประกอบด้วย นายกองค่านักศึกษารองนายกองค่านักศึกษา เลขานุการองค์กรนักศึกษา เภรณญิก และตำแหน่งอื่น ๆ ทำหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรม และเป็นศูนย์กลางประสานงานการจัดกิจกรรมของชมรมหรือกลุ่มต่าง ๆ ในสถาบันและนอกสถาบัน

องค์ประกอบ

1. องค์กรบริหารนักศึกษา มีชื่อเต็มว่า “องค์กรบริหารนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี” ใช้ชื่อย่อว่า “อ.บ.อ.”
2. องค์กรบริหารนักศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการฝ่ายพัฒนาและบำเพ็ญประโยชน์ คณะกรรมการฝ่ายศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการฝ่ายกีฬา คณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการชมรมในฝ่ายดังกล่าว

สภานักศึกษา

สภานักศึกษา มีสมาชิกสภาซึ่งได้รับการเลือกตั้งทั่วไปจากนักศึกษาทั้งสถาบัน ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมขององค์กรบริหาร โดยเฉพาะการใช้งบประมาณจากเงินกิจกรรมนักศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา

องค์ประกอบ

1. สภานักศึกษา มีชื่อเต็มว่า “สภานักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี” ใช้ชื่อย่อว่า “ส.ส.อ.”
2. สภานักศึกษา มีสมาชิก 2 ประเภท ดังนี้
 - 2.1 สมาชิกสามัญ ได้แก่ นักศึกษาที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากนักศึกษาของแต่ละคณะ คณะละ 3 คน และขณะดำรงตำแหน่งต้องไม่เป็นนักศึกษาใหม่
 - 2.2 สมาชิกสมทบ ได้แก่ นักศึกษาใหม่ที่ได้รับการเลือกตั้งจากนักศึกษาใหม่ของแต่ละคณะ คณะละ 2 คน และขณะดำรงตำแหน่งต้องเป็นนักศึกษาใหม่
3. ในการเลือกตั้งสมาชิกสามัญแล้วได้สมาชิกสามัญไม่ถึงกึ่งหนึ่งตามจำนวนสมาชิกสามัญ ตามข้อ 17.1 ให้ถือว่าปีนั้นไม่มีสภานักศึกษา ถ้าเลือกตั้งแล้วได้สมาชิกตั้งแต่กึ่งหนึ่งขึ้นไปแต่ยังไม่ครบจำนวนให้เลือกตั้งซ่อม

ชมรม

1. นักศึกษาซึ่งมีความสนใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน อาจรวมกันจัดตั้งชมรมเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของชมรม

2. นักศึกษาทุกคนต้องเป็นสมาชิกชมรมอย่างน้อยคนละหนึ่งชมรม

3. ชมรมที่จัดตั้งขึ้นต้อง

3.1 มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ

3.2 สังกัดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขององค์การบริหารนักศึกษา ให้ชมรมมีข้อบังคับว่าด้วยชมรมนั้น ๆ ตามที่สถาบันกำหนด ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งต่อระเบียบนี้

4. การจัดตั้งชมรมจะต้องได้รับอนุญาตจากสถาบัน โดยดำเนินการดังนี้

4.1 นักศึกษาเข้าชื่อกันจัดตั้งชมรมไม่น้อยกว่า 100 คน โดยสมาชิกมาจากคณะต่าง ๆ ทุกคณะ

4.2 ยื่นคำร้องพร้อมทั้งเสนอร่างข้อบังคับของชมรมต่อคณะกรรมการบริหาร โดยผ่านประธานฝ่าย เมื่อกรรมการบริหารพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้จัดตั้งได้ ให้เสนอต่อสภานักศึกษา ถ้าสภานักศึกษาเห็นชอบด้วยให้เสนอต่อสถาบันเพื่อพิจารณาอนุมัติ

5. ชมรมที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องไม่มีกิจกรรมซ้ำซ้อนกับกิจกรรมของชมรมที่มีอยู่แล้ว

6. กิจกรรมของชมรมที่จะจัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ต้องดำเนินงานในนามองค์การนักศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหารและสถาบัน

7. เงินและทรัพย์สินใด ๆ ที่ได้มาในนามของชมรม ให้ถือเป็นสมบัติขององค์การนักศึกษา

8. ในกรณีที่ชมรมไม่มีรายงานประเมินผลการดำเนินงานชมรมในรอบปีเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร ให้ถือว่าไม่มีผลงานปรากฏ

8.1 เมื่อสมาชิกชมรมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขอให้ยุบ

8.2 อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ยุบ

8.3 มีเหตุผลอื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าให้ควรยุบเลิกชมรมโดยความเห็นชอบจากสถาบัน

8.4 เมื่อสถาบันเห็นควรให้ยุบเลิกชมรม

9. ในกรณีชมรมสิ้นสุดลง ให้ทรัพย์สินทั้งหมดของชมรมตกเป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การบริหารนักศึกษา

คณะกรรมการชมรม

1. คณะกรรมการชมรมประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และตำแหน่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

2. คณะกรรมการชมรมมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.1 พิจารณาและวางแผนการดำเนินงานของชมรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของชมรม ซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบนี้

2.2 พิจารณาจัดตั้งงบประมาณของชมรม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการฝ่ายที่ชมรมนั้นสังกัด

2.3 ควบคุมการเงินของชมรม

2.4 จัดทำรายงานประเมินผลการดำเนินงานในรอบปีของชมรมเสนอต่อคณะกรรมการฝ่ายที่ชมรมนั้นสังกัดก่อนสิ้นสุดวาระของกรรมการในปีนั้น

2.5 หน้าที่อื่น ๆ ที่กรรมการฝ่ายชมรมนั้นสังกัดมอบหมาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

ธีระ นริฐฉีกุล (2521 : 40) ได้วิจัยการศึกษาความต้องการร่วมกิจกรรมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมกีฬาและสุขภาพมีการจัดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กิจกรรมศิลปะและดนตรี อันดับสาม ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ กิจกรรมที่จัดน้อยที่สุดคือ กิจกรรมเสริมวิชาชีพ ส่วนความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละประเภทของนิสิต ปรากฏว่านิสิตต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสังคมสงเคราะห์และบำเพ็ญประโยชน์มากที่สุด รองลงมา คือ กิจกรรมกีฬาและสุขภาพ อันดับสาม ได้แก่ กิจกรรมทางวิชาการ การจัดกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยจัดไม่กว้างขวางพอ คือ จัดกิจกรรมเพียงไม่กี่ประเภท ทำให้บางกิจกรรมที่นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมแต่ทางมหาวิทยาลัยไม่ได้จัดขึ้นหรือสนับสนุนให้จัด จึงทำให้นิสิตส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมเพียงไม่กี่ชนิดเท่านั้น

เทอดศักดิ์ สถาปิตานนท์ (2524 : 157 - 180) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2523 และกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก ในทัศนะของอาจารย์กับนิสิต ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. กิจกรรมประเภทส่งเสริมวิชาการจัดน้อยไป กิจกรรมประเภทกีฬาระยะเวลาที่จัดไม่เหมาะสม และจัดกีฬาภายในมากไป กิจกรรมประเภทบำเพ็ญประโยชน์ได้รับการสนับสนุนมากที่สุด ได้แก่ กิจกรรมทำความสะอาดบริเวณมหาวิทยาลัย รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมจัดหาทุนสงเคราะห์ในชนบท กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริการชุมชนน้อยไป กิจกรรมประเภทศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษา ได้รับการสนับสนุนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมดนตรีไทย ประเพณีลอยกระทง และประเพณีรับน้องใหม่

2. ทักษะต่อการจัดกิจกรรมนิสิต พบว่าทุกกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันว่าการจัดกิจกรรมนิสิตนั้นความเข้าใจของวัตถุประสงค์ในการจัดเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ความสำคัญในระดับรองลงมา ได้แก่ ต้องวางโครงการในการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า

3. ทักษะต่อวิธีดำเนินงานการจัดกิจกรรมนิสิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องกัน การกำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยกิจกรรมนิสิตควรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต เกี่ยวกับผู้ดำเนินการกิจกรรมนิสิตนั้น เห็นว่าคณะกรรมการบริหารองค์การนิสิตเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุด สำหรับเรื่องการจัดกิจกรรมนิสิตจะต้องจัดเวลาพิเศษให้โดยสม่ำเสมอ ควรจะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดทุกครั้ง และเรื่องการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนิสิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนมากเห็นว่าควรให้ความร่วมมือทุกครั้งในการจัดกิจกรรมนิสิต และอาจารย์ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตจะได้หาโอกาสไปดูงานการจัดกิจกรรมสถาบันอื่น ๆ บ้าง ส่วนปัญหาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนิสิตนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต คณะกรรมการบริหารองค์การนิสิต และคณะกรรมการชมรม ควรจะได้ร่วมมือกันแก้ปัญหาเหล่านั้น และที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องประเมินผลการจัดกิจกรรมนิสิตทุกครั้ง

4. ปัญหาการจัดกิจกรรมนิสิตด้านส่งเสริมวิชาการ ด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านศิลปวัฒนธรรม พบว่า

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษานิสิต ปัญหาที่พบได้แก่ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสนใจและสนับสนุน และไม่ค่อยให้ความร่วมมือ สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิต พบว่าไม่ค่อยให้ความร่วมมือ นอกจากนี้ยังพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนิสิตไม่เพียงพอและขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนิสิต

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือของอาจารย์และนิสิต ปัญหาที่พบได้แก่ นิสิตไม่ให้ความสนใจและความร่วมมือ ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ไม่ให้ความสนใจและความร่วมมือ

จากรูบท ร ฟ้าร่วมขาว (2525 : 101 - 109) ได้วิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาความต้องการและเปรียบเทียบปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาในทัศนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา กรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา และนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อันประกอบไปด้วยวิทยาลัยครู 6 แห่ง ได้แก่ อุตรธานี อุบลราชธานี สกลนคร บุรีรัมย์ มหาสารคาม และนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาสโมสรนักศึกษา กรรมการสโมสรนักศึกษา และนักศึกษา ซึ่งจำแนกตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบโดยส่วนรวมแล้ววิเคราะห์เป็นรายด้านแล้ว ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ในทัศนะอาจารย์ที่ปรึกษาโมสรนักศึกษา และนักศึกษา ซึ่งจำแนกตัวแปรเพศ และระดับการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบโดยส่วนรวมปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ด้านปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาโมสรนักศึกษากับกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา มีทัศนะต่อปัญหาบางข้อ แตกต่างกัน เช่น ปัญหาอาจารย์ขาดความสนใจในการจัดกิจกรรม นักศึกษาไม่ให้ความสนใจกิจกรรมนี้จัดไม่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เวลาในการจัดมีน้อยและขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

นิจพงศ์ ศรีวรรณ (2527 : 83 - 88) ได้ศึกษาความต้องการและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของนิสิตกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 5 สาขา คือ สาขามนุษยศาสตร์ สาขาศิลปะ สาขาช่างฝีมือ สาขาคหกรรมศิลป์ และสาขากีฬาและนันทนาการ พบว่า นิสิตโดยส่วนรวมมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์เป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณาตามตัวแปรเพศ และลักษณะที่พัก พบว่า นิสิตชายมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสาขากีฬาและนันทนาการมากกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมสาขาช่างฝีมือมากกว่านิสิตชาย นิสิตที่พักในเขตวิทยาลัยครู มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม สาขามนุษยศาสตร์มากกว่านิสิตที่พักภายนอกวิทยาลัยครู อุปสรรคในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม คือ เวลา

สมโภชน์ อเนกสุข (2529 : 36 - 45) ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า องค์ประกอบด้านเพศ ขณะที่นักศึกษาสังกัดอยู่ ภูมิสำเนาของนิสิต ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม

สมศักดิ์ บัวรอด (2532 : 69 - 71) ได้วิจัยการศึกษาสภาพการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ รวม 5 ด้าน และรายด้าน คือ ด้านการกำหนดทิศทางและขอบเขตของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมนักศึกษา ด้านองค์กรนักศึกษาและการบริหารกิจกรรม ด้านปัจจัยพื้นฐานที่ลำดับต่อการบริหารกิจกรรมนักศึกษา และด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ และปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดทิศทางและขอบเขตของการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่าการกำหนดนโยบายและจุดมุ่งหมายไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

2. ด้านประเภทและลักษณะของการจัดกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ประเภทของกิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ ได้แก่ กีฬา และอาสาพัฒนาชนบท

3. ด้านองค์กรนักศึกษา และการบริหารกิจกรรมนักศึกษา พบว่า สถานภาพขององค์กรนักศึกษา และการบริหารงานกิจกรรมนักศึกษา ยังไม่เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานและบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในวิทยาลัยอย่างแท้จริง ขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานกิจกรรมนักศึกษา

4. ด้านปัจจัยพื้นฐานที่ลำดับต่อการบริหารกิจกรรมนักศึกษา พบว่าในการบริหารกิจกรรมนักศึกษาดังบนประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ด้านกระบวนการบริหารกิจกรรมนักศึกษา พบว่าขาดการวางแผนงานโครงการ และประสานงานร่วมกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลไม่เหมาะสมและไม่มีการนำเอาผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมครั้งต่อไป

นลินี กิติเวชกุล (2533 : 108 - 109) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และจากการเปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิต สรุปได้ดังนี้

1. การเข้าร่วมกิจกรรมสโมสรนิสิตจุฬาฯ (กิจกรรมส่วนกลาง) ของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

2. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายวิชาการของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและนิสิตหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นชมรมคอมพิวเตอร์ การเข้าร่วมของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีแนวโน้มว่าสัดส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมจะน้อยกว่าสัดส่วนของนิสิตชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4

3. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม

4. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การเข้าร่วมกิจกรรมฝ่ายกีฬาของนิสิตชั้นปีที่ 1 - 4 ของนิสิตชายและหญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรกช ศิริ (2536 : 103 - 106) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับปานกลาง มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระดับมาก

2. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ ด้านตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี คณะ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม ที่พักอาศัย ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมนิสิต พบว่า

2.1 นิสิตชาย นิสิตหญิงที่สังกัดคณะต่างกัน มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตต่างกัน มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นิสิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม นิสิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่างกัน

2.3 เมื่อพิจารณาตัวแปรชั้นปี พบว่านิสิตชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ ไม่แตกต่าง

3. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ ตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี คณะ ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ที่พักอาศัย ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมนิสิต พบว่า

3.1 นิสิตที่สังกัดคณะต่างกัน มีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตต่างกัน มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เมื่อพิจารณาตัวแปรชั้นปี พบว่านิสิตชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านศิลปวัฒนธรรม นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

3.3 สำหรับตัวแปรเพศ และที่อยู่อาศัย พบว่า นิสิตชาย นิสิตหญิงที่พักอาศัย บ้านตนเอง หอพักใกล้เคียงมหาวิทยาลัย หอพักไกลบริเวณมหาวิทยาลัย และพักที่อื่น ๆ มีความ

ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และด้านส่งเสริมวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

โกเมส กาบแก้ว (2541 : 37 - 97) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนนักศึกษาทางอุตสาหกรรมที่ก่อการทะเลาะวิวาท ที่มีต่อสภาพภายในสถานศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมทัศนคติอยู่ในระดับค่อนข้างไม่ดี โดยเฉพาะในด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาจะอยู่ในระดับค่อนข้างไม่ดี โดยเฉพาะในเรื่องส่งเสริมกิจกรรมของนักเรียนนักศึกษากายนอกสถานศึกษา เช่น กีฬากายใน การรับน้องใหม่

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ดีเมนต์ (Dement. 1962 : 484 - 490) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหญิง วิชาเอกวิทยาศาสตร์ พบว่า ร้อยละ 35 ของนิสิตที่เรียนไม่สำเร็จไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยเลย และยังเห็นว่านิสิตที่เรียนสำเร็จเข้าร่วมกิจกรรมมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตที่เรียนไม่สำเร็จ

โคเฮน (Cohen. 1964 : 38 - 39) ได้กล่าวว่าประสบการณ์ที่นิสิตได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย มีผลต่อทัศนคติและบุคลิกภาพในการพัฒนาวิถีชีวิตของนิสิตแต่ละคน

เมจิด (Majid. 1983 : 2565 - A) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ลำดับความต้องการการบริหารนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า การให้การบริหารทางด้านการให้คำปรึกษา การจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา การปกครองและการจัดกิจกรรมนันทนาการมีความจำเป็นต่อนักศึกษาค่อนข้างน้อย

ฮาโรลด์ (Harrold. 1967 : 2782 - A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการควบคุมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อค้นหาหลักเกณฑ์ที่จะใช้ควบคุมกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การปลูกฝัง สร้างเสริมพัฒนาการและส่งเสริมบุคลิกภาพทุกด้านของนักศึกษา นโยบายการควบคุมกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยควรขึ้นอยู่กับเหตุผล และผลทางด้านคุณธรรมวัฒนธรรม ควรกำหนดขอบเขตให้กว้าง ๆ และยืดหยุ่นพอสมควร การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นบทบาทที่ทางวิทยาลัยควรส่งเสริมและสนับสนุน มหาวิทยาลัยยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมสังคมที่เกิดขึ้นของนักศึกษา

โดแนลด์ (Donald. 1974 : 1882 - A) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์ และสมาชิกของสมาคมมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนในรัฐเวอร์จิเนีย โดยเปรียบเทียบกิจกรรมนักศึกษา 5 ประเภท คือ การปกครองนักศึกษา กิจกรรมสภานักศึกษา กิจกรรมการพิมพ์ กิจกรรมความสนใจพิเศษ และการบริการสังคมของ

นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างมาจากวิทยาลัยชุมชน 5 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการที่เข้ามาเป็นผู้ปกครองนักศึกษาควรมาจากการเลือกตั้งสถานักศึกษาทุกแห่งมีรูปแบบการจัดเหมือนกันหมด กิจกรรมด้านการพิมพ์ที่จัดคือการออกหนังสือพิมพ์และวารสาร กิจกรรมความสนใจพิเศษกันอย่างกว้างขวาง และแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละวิทยาลัย กิจกรรมสังคมคาดหวังไว้มาก แต่เมื่อปฏิบัติจริงมักทำไม่ได้ตามแผนงาน ผู้วิจัยเสนอแนะว่า คณะกรรมการปกครองนักศึกษาควรรู้และเข้าใจบทบาทของตนเองมากกว่าที่เป็นอยู่ วิทยาลัยควรมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมมากกว่านี้เพราะเท่าที่เป็นอยู่มีปัญหาเรื่องนี้มาก โครงการของสถานักศึกษาควรได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในการจัดองค์การกิจกรรมทุกประเภท ควรจัดขึ้นตามความต้องการของนักศึกษาส่วนใหญ่ กิจกรรมบริการสังคมควรมีอบรมและให้ความรู้แก่นักศึกษาในเรื่องนี้โดยเฉพาะ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันต่าง ๆ สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมนักศึกษานั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ยังประสบปัญหาต่าง ๆ อยู่หลายด้านด้วยกัน ทั้งปัญหาด้านนักศึกษา ด้านอาจารย์ หรือด้านองค์การนักศึกษาก็ตาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจเพื่อที่จะศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี โดยศึกษากิจกรรมทั้ง 5 ฝ่ายด้วยกัน เพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อสนเทศที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานีต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาภาคปกติ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะวิชาเป็นตัวแปร จำแนกชั้นภูมิ (Classified Verieble) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,209 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบและเติมข้อความ จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบ่งออกเป็นเพศ ชั้นปี คณะวิชา โปรแกรมวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ประกอบด้วย

- ตอนที่ 2.1 ด้านความคิด
- ตอนที่ 2.2 ด้านความรู้สึกรัก
- ตอนที่ 2.3 ด้านพฤติกรรม

ตอนที่ 2.1 แบบสอบถามด้านความคิด ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ ของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยให้คำตอบตามอัตราการประเมินค่า (Rating - Scale) เท่ากับ 5, 4, 3, 2 และ 1 ในแต่ละข้อ โดยให้ความหมายค่าตัวเลขดังต่อไปนี้

ข้อความประเภทนิมาน ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ปานกลาง	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ข้อความประเภทนิเสธ ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
เห็นด้วย	2
ปานกลาง	3
ไม่เห็นด้วย	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

การแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับต่ำ

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2.1 ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของท่านที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่กำหนดให้ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างจะตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียน					
2. ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์					
3. ทำให้ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น					

มีต่อ

ตอนที่ 2.2 แบบสอบถามด้านความรู้สึก ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้สึกของนักศึกษาที่

กิจกรรมนักศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยให้คำตอบตามอัตราการประเมินค่า (Rating - Scale) เท่ากับ 5, 4, 3, 2 และ 1 ในแต่ละข้อ โดยให้ความหมายค่าตัวเลขดังต่อไปนี้

ข้อความประเภทนิมาน ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
ไม่มีเลย	1

ข้อความประเภทนิเสธ ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
มากที่สุด	1
มาก	2
ปานกลาง	3
น้อย	4
ไม่มีเลย	5

การแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับต่ำ

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2.2 ด้านความรู้สึกรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่กำหนดให้ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

มาก หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก

ปานกลาง หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างพอสมควร

น้อย หมายถึง ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย

ไม่มีเลย หมายถึง ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านเลย

ความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
1. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
2. ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้มีส่วนสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบัน					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาทำให้รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ					

ตอนที่ 2.3 แบบสอบถามด้านพฤติกรรม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน โดยให้คำตอบตามอัตราการประเมินค่า (Rating - Scale) เท่ากับ 5, 4, 3, 2 และ 1 ในแต่ละข้อ โดยให้ความหมายค่าตัวเลข ดังต่อไปนี้

คำตอบ	คะแนน
เป็นประจำ	5
บ่อย	4
บางครั้ง	3
น้อยครั้ง	2
นาน ๆ ครั้ง	1

ข้อความประเภทนิเสธ ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	คะแนน
เป็นประจำ	1
บ่อย	2
บางครั้ง	3
น้อยครั้ง	4
นาน ๆ ครั้ง	5

การแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างสูง
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แสดงว่ามีเจตคติอยู่ในระดับต่ำ

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2.3 แนวโน้มที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จะมีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านเคยแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

เป็นประจำ หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำอยู่เป็นประจำ

บ่อย หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำบ้างครั้ง

น้อยครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้งมาก

จนเกือบไม่ทำเลย

แนวโน้มต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
1. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาที่เกิดขึ้นในสถาบัน					
2. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือแก่กลุ่มกิจกรรมนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ					
3. ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมตามที่สมาชิกของกลุ่มนั้น ๆ ชักชวน					

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

2.2 ศึกษาแบบสำรวจที่เกี่ยวกับความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ปัญหาและความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถามจากปริญญานิพนธ์ของ นลินี กิติเวชกุล (2533 : 117- 134), กรกช ศิริ (2536 : 130 - 142) และสายพิน สุคคณิง (2536 : 99 - 106)

2.3 สร้างแบบสอบถามโดยปรับปรุง แก้ไข และดัดแปลงจากการอ่านในข้อ 2.2.2 และสร้างข้อคำถามขึ้นใหม่ รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ

2.4 ทำแบบสอบถามเสนอประธาน และคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา และภาษาที่ใช้ว่ามีความถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรสุกุล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอประธานกรรมการเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักศึกษา ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 100 คน

2.7 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ t - test โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูง และ 25% ของกลุ่มต่ำ ข้อใดที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 1.75 จะตัดทิ้งไป ปรากฏว่าทั้ง 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเกิน 1.75 สามารถใช้ในการวิจัยได้

2.8 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach. 1970 : 161) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9448

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือราชการไปยังสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาภาคปกติ ปริญญาตรีทั้ง 4 ชั้นปี และทุกคณะวิชา ช่วยตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือตามข้อ 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามไปถึงอธิการบดีด้วยตนเอง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 - 2 สัปดาห์ ซึ่งรวมเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนครึ่ง คือ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน - 30 ธันวาคม โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 1,250 ฉบับ คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 1,209 ฉบับ

3. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ทำการคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาว่าขึ้นอยู่กับเพศ ชั้นปี คณะวิชา การเข้าร่วมกิจกรรมเกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา หรือไม่ เพียงใด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P แทน	ค่าร้อยละ
	f แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	n แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือเป็นรายข้อ ใช้ Item - Total Correlation โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประยูร อาษานาม. 2528 : 80)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy} แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อที่พิจารณาใน Item - Total Correlation
	X แทน	คะแนนรวมของแบบสอบถามขึ้นการเกี่ยวข้องและระดับการใช้ในแต่ละขั้นและในแต่ละระดับของผู้ตอบแต่ละคน
	Y แทน	คะแนนในแต่ละข้อกระทงของผู้ตอบแบบสอบถาม
	N แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left| 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right|$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของเครื่องมือแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของเครื่องมือทั้งฉบับ
k	แทน	จำนวนข้อของแต่ละขั้นหรือแต่ละระดับที่วัด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1984 : 56)

$$R^2 = \sum \beta_i R_{y_i}$$

3.2 ทดสอบนัยสำคัญของ R ใช้สูตร (Pedhazur. 1984 : 57)

$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2) / (N - k - 1)}$$

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของ β ใช้สูตร

$$t = \frac{b}{S_b}$$

เมื่อ b	แทน	สัมประสิทธิ์
S_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของ b

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อจะให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังนี้

M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
df	แทน	Degree of Freedom
SS	แทน	Sum of Squares
MS	แทน	Mean Squares
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

1.1 จำนวนร้อยละที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรม และคณะวิชา

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรเกี่ยวกับเจตคติต่อกิจกรรม นักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี

1.1 การวิเคราะห์ตอนนี้ได้คำนวณหาจำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรม คณะวิชา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรม คณะวิชา

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	466	38.5
	หญิง	743	61.5
	รวม	1,209	100.0
2. ชั้นปี	ปี 1	388	32.1
	ปี 2	366	30.3
	ปี 3	299	18.9
	ปี 4	226	18.7
	รวม	1,209	100.0
3. เกรดเฉลี่ย	น้อยกว่า 2.00	19	1.6
	2.00 - 2.50	335	27.7
	2.51 - 3.00	634	52.4
	มากกว่า 3.00	205	17.0
	ไม่ตอบ	16	1.3
	รวม	1,209	100.0
4. รายได้ต่อเดือนของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	ต่ำ	639	52.9
	ปานกลาง	289	23.9
	สูง	146	12.1
	ไม่ตอบ	135	11.2
	รวม	1,209	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การเข้าร่วมกิจกรรม	เข้าร่วมกิจกรรม	1,099	90.9
	ไม่เข้าร่วมกิจกรรม	103	8.5
	ไม่ตอบ	7	0.6
	รวม	1,209	100.0
6. คณะวิชา	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	178	14.7
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	325	26.9
	ครุศาสตร์	393	32.5
	วิทยาการจัดการ	302	25.0
	ไม่ตอบ	11	0.9
	รวม	1,209	100.0

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1,209 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นนักศึกษาชาย จำนวน 466 คน เป็นนักศึกษานหญิง จำนวน 743 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 และ 61.5 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า ระดับชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 388 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 366 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 ระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 และระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7

เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย พบว่า นักศึกษามีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 634 คน คิดเป็นร้อยละ 52.4 มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 - 2.50 จำนวน 335 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 มีเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 และมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ต่ำ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 639 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ปานกลาง มีจำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง สูง มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 1,099 คน คิดเป็นร้อยละ 90.9 และมีนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

เมื่อจำแนกตามคณะวิชา พบว่า คณะวิชาครุศาสตร์ มีจำนวนนักศึกษามากที่สุด จำนวน 393 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 คณะวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

1.2 การวิเคราะห์ตอนนี้ได้คำนวณหาค่าเฉลี่ยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของ นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี โดยจำแนกตามคณะวิชา จำนวน 1,209 คน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ย เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏอุดรธานี
 จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย การเข้าร่วมกิจกรรม รายได้ของบิดา
 มารดาหรือผู้ปกครอง

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	ช่วงคะแนน	M	SD	N
เพศ	ชาย	1 - 5	3.3343	0.3564	466
	หญิง		3.3873	0.3376	743
ชั้นปี	ปี 1	1 - 5	3.3976	0.3702	388
	ปี 2		3.3711	0.3636	366
	ปี 3		3.3826	0.2938	229
	ปี 4		3.2914	0.311	226
คณะวิชา	คณะมนุษยศาสตร์และ	1 - 5	3.283	0.3542	178
	สังคมศาสตร์		3.358	0.3293	325
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		3.3872	0.3338	393
	ครุศาสตร์		3.3942	0.3517	302
	วิทยาการจัดการ		3.5121	0.6567	11
เกรดเฉลี่ย	น้อยกว่า 2.00	1 - 5	3.3009	0.5415	19
	2.00 - 2.50		3.3297	0.3408	335
	2.51 - 3.00		3.3625	0.3088	634
	มากกว่า 3.00		3.462	0.4137	205
	ไม่ตอบ		3.1792	0.3749	16
การเข้าร่วม กิจกรรม	เข้าร่วม	1 - 5	3.3853	0.3335	1099
	ไม่เข้าร่วม		3.195	0.4109	103
	ไม่ตอบ		3.0071	0.3609	7

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	ช่วงคะแนน	M	SD	N
รายได้ของบิดา มารดา	ต่ำ	1 - 5	3.3547	0.3428	639
	ปานกลาง		3.3509	0.2818	289
	สูง		3.4349	0.3794	146
	ไม่ตอบ		3.3853	0.4305	135
รวมด้าน			3.3669	0.3458	1209

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 2 พบว่า เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาชาย เท่ากับ 3.3343 ของนักศึกษานหญิง เท่ากับ 3.3873

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่ากับ 3.3976 ชั้นปีที่ 2 เท่ากับ 3.3711 ชั้นปีที่ 3 เท่ากับ 3.3826 และชั้นปีที่ 4 เท่ากับ 3.2914

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เท่ากับ 3.2830 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เท่ากับ 3.358 คณะครุศาสตร์ เท่ากับ 3.3872 และคณะวิทยาการจัดการ เท่ากับ 3.3942

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00 เท่ากับ 3.3009 เกรดเฉลี่ย 2.00 - 2.50 เท่ากับ 3.3297 เกรดเฉลี่ย 2.51 - 3.00 เท่ากับ 3.3625 และเกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.00 เท่ากับ 3.4620

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ 3.3853 และของนักศึกษาที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ 3.1950 ตามลำดับ

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาในระดับต่ำ เท่ากับ 3.3547 ของนักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาปานกลาง เท่ากับ 3.3509 และของนักศึกษาที่มีรายได้ของบิดามารดาสูง เท่ากับ 3.4349

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานีรวมด้าน เท่ากับ 3.3669

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

2.1 การวิเคราะห์ตอนนี้ได้คำนวณสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม และเจตคติต่อกิจกรรม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏอุดรธานี โดยรวมทุกคณะ

ตัวแปร	เพศ	ชั้นปี	คณะวิชา	เกรดเฉลี่ย	รายได้	การเข้าร่วมกิจกรรม	เจตคติต่อกิจกรรม
เพศ	1.0000	0.0321	.1255**	.0743*	0.0665	-0.0614	.0953**
ชั้นปี		1.0000	-0.0148	-0.0369	0.0368	.0774*	-.0994**
คณะวิชา			1.0000	0.0317	.1185**	-0.0358	.1028**
เกรดเฉลี่ย				1.0000	0.0448	-0.0342	.1166**
รายได้					1.0000	-0.0171	0.0520
การเข้าร่วมกิจกรรม						1.0000	-.1207**
เจตคติต่อกิจกรรม							1.0000

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าตั้งแต่ -.1207 ถึง .1255 โดยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ย คณะวิชา เพศ ชั้นปี และการเข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ .1166 .1028 .0953 -.0994 และ -.1207 ตามลำดับ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเพศ มีความสัมพันธ์กับคณะวิชา เท่ากับ .1255 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ย เท่ากับ .0743 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นปี มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรม เท่ากับ .0774 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะวิชา มีความสัมพันธ์กับรายได้ของบิดามารดา เท่ากับ .1186 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่เหลือออกนั้นทั้งหมด บางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และบางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การวิเคราะห์ตอนนี้ได้คำนวณการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และหาค่าความสัมพันธ์สัมพัทธ์ของตัวแปรพยากรณ์ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี รวมทุกคณะ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	SEb	Beta	Beta %	R-Square	F
การเข้าร่วมกิจกรรม	-0.1300	0.0383	-0.1028	22.73	.0489	10.8006**
เกรดเฉลี่ย	0.0477	0.0142	0.1017	22.49		
คณะวิชา	0.0277	0.0098	0.0854	18.89		
ชั้นปี	-0.0264	0.0090	-0.0888	19.64		
เพศ	0.0493	0.0204	0.0735	16.25		

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานีรวมทุกคณะ ได้ดีที่สุดมี 5 ตัวแปร คือ การเข้าร่วมกิจกรรม เกรดเฉลี่ย คณะวิชา ชั้นปี และเพศ ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ด้านนี้ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .2211 มีประสิทธิภาพในการทำนายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 4.89 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรมมีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ -0.1028 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.73 ตัวแปรเกรดเฉลี่ย มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ 0.1017 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.49 ตัวแปรคณะวิชา มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ 0.0854 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.89 ตัวแปรชั้นปี มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ -0.0888 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 19.64 และตัวแปรเพศ มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ 0.0735 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.25

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตัวแปร	เพศ	ชั้นปี	เกรดเฉลี่ย	รายได้	การเข้าร่วมกิจกรรม	เจตคติต่อกิจกรรม
เพศ	1.0000	-.0498	.0808	.1523	.0690	.0430
ชั้นปี		1.0000	.0441	-.0767	.2857**	-.01266
เกรดเฉลี่ย			1.0000	.0065	-.0626	.1378
รายได้				1.0000	.0612	.1675*
การเข้าร่วมกิจกรรม					1.0000	-.1929*
เจตคติต่อกิจกรรม						1.0000

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีค่าตั้งแต่ -.1929 ถึง .2857 โดยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรม .และรายได้ของบิดามารดา เท่ากับ -.1929 และ .1675 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และชั้นปี กับ การเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์เท่ากับ .2857 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนที่เหลือทั้งหมดบางคู่ มีความสัมพันธ์กันทางบวก และบางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาของ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	SEb	Beta	Beta %	R-Square	F
การเข้าร่วมกิจกรรม	-0.2506	0.0966	-0.1957	53.41	0.0664	5.8269**
รายได้	0.0899	0.0398	0.1707	46.59		

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติ
ต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี
ได้ดีที่สุดมี 2 ตัวแปร คือ การเข้าร่วมกิจกรรม และรายได้ของบิดามารดา ซึ่งตัวแปรทั้งสองนี้
มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวเกณฑ์ เท่ากับ .2577 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และมีประสิทธิภาพในการทำนายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรม นักศึกษาได้ร้อยละ 6.64
โดยการเข้าร่วมกิจกรรม มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ -0.1957 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา
คิดเป็นร้อยละ 53.41 ส่วนรายได้ของบิดามารดา มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ .1707 ส่งผลต่อ
เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.59

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตัวพยากรณ์	เพศ	ชั้นปี	เกรดเฉลี่ย	รายได้	การเข้าร่วมกิจกรรม	เจตคติต่อกิจกรรม
เพศ	1.0000	.0542	.0478	-.0120	-.1132	.1759*
ชั้นปี		1.0000	-.0904	-.1114	.0712	.0822
เกรดเฉลี่ย			1.0000	.1251	-.1156	.0933
รายได้				1.0000	-.0153	.0783
การเข้าร่วมกิจกรรม					1.0000	-.0469
เจตคติต่อกิจกรรม						1.0000

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าตั้งแต่ -.1156 ถึง .1759 โดยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับเพศ เท่ากับ .1759 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงตัวแปรเดียว ส่วนที่เหลือออกนั้นทั้งหมด บางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และบางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	SEb	Beta	Beta %	R-Square	F
เพศ	0.1115	0.0366	0.1759	100.0000	.0310	9.2959**

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้ดีที่สุดมีเพียงตัวเดียว คือ เพศ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวเกณฑ์ เท่ากับ 0.1760 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีประสิทธิภาพในการทำนายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 3.10 โดยตัวแปรเพศ มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ 0.1759

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

ตัวแปร	เพศ	ชั้นปี	เกรดเฉลี่ย	รายได้	การเข้าร่วมกิจกรรม	เจตคติต่อกิจกรรม
เพศ	1.0000	.0098	.1574*	.0161	-.0657	.0857
ชั้นปี		1.0000	-.0440	.0723	.0556	-.2266**
เกรดเฉลี่ย			1.0000	.0077	-.0431	.0967
รายได้				1.0000	.0339	-.0285
การเข้าร่วมกิจกรรม					1.0000	-.1706**
เจตคติต่อกิจกรรม						1.0000

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีค่าตั้งแต่ -.2266 ถึง .1574 โดยเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษามีความสัมพันธ์กับชั้นปีและการเข้าร่วมกิจกรรมเท่ากับ -.2266 และ -.1706 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเพศกับเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์เท่ากับ .1574 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่เหลือทั้งหมด บางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางบวก และบางคู่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
โดยใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise

ตัวพยากรณ์	b	SEb	Beta	Beta %	R-Square	F
ชั้นปี	-0.0619	0.0149	-0.2178	57.87	.0764	13.9804**
การเข้าร่วมกิจกรรม	-0.1794	0.0593	-0.1585	42.12		

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติ
ต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้ดีที่สุดมี 2 ตัวแปร
คือ ชั้นปี และการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งตัวแปรทั้งสองตัวนี้ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับ
ตัวเกณฑ์ เท่ากับ 0.2764 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีประสิทธิภาพในการทำนาย
ความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 7.64 โดยตัวแปรชั้นปี มีน้ำหนักความ
สำคัญสัมพัทธ์ -0.2178 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57.87 ส่วนตัวแปร
การเข้าร่วมกิจกรรม มีน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ -0.1585 ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา
คิดเป็นร้อยละ 42.12

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ตัวแปร	เพศ	ชั้นปี	เกรดเฉลี่ย	รายได้	การเข้าร่วมกิจกรรม	เจตคติต่อกิจกรรม
เพศ	1.0000	.0607	-.0260	.1178	-.0603	.0134
ชั้นปี		1.0000	-.1045	.2520**	-.0337	-.1266
เกรดเฉลี่ย			1.0000	.0682	.0861	.1262
รายได้				1.0000	-.0913	.0262
การเข้าร่วมกิจกรรม					1.0000	-.0809
เจตคติต่อกิจกรรม						1.0000

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าตั้งแต่ -.1266 ถึง .2520 โดยชั้นปี มีความสัมพันธ์กับรายได้ของบิดามารดา เท่ากับ .2520 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยไม่พบว่าตัวแปรอื่นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

2.3 สรุปตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักเรียนรวมทุกคณะ และ
จำแนกตามคณะวิชา ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 สรุปตัวแปรที่ส่งผลดีที่สุดต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
อุดรธานี จำแนกตามคณะวิชา และรวมทุกคณะ

ตัวแปร ด้าน	มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	ครุศาสตร์	วิทยาการจัดการ	รวม
เพศ	-	ส่งผล (1)	-	-	ส่งผล (4)
ชั้นปี	-	-	ส่งผล (1)	-	ส่งผล (3)
เกรดเฉลี่ย	-	-	-	-	ส่งผล (2)
รายได้ของบิดา	ส่งผล (2)	-	-	-	-
มารดา	-	-	-	-	-
การเข้าร่วมกิจกรรม	ส่งผล (1)	-	ส่งผล (2)	-	ส่งผล (1)

() เลขในวงเล็บหมายถึง อันดับของการส่งผล

ผลการสรุปตามตาราง 12 พบว่า

เมื่อวิเคราะห์จากนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคม มีตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลดีที่สุดต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพียง 2 ตัวแปร คือ รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม

เมื่อวิเคราะห์จากนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลดีที่สุดต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพียง 1 ตัวแปร คือ เพศ

เมื่อวิเคราะห์จากนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มีตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลดีที่สุดต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพียง 2 ตัวแปร คือ ชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม

เมื่อวิเคราะห์จากนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ไม่มีตัวแปรใดที่ส่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี

เมื่อวิเคราะห์จากนักเรียนรวมทุกคณะ มีตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลดีที่สุดต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย และการเข้าร่วมกิจกรรม

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา การเข้าร่วมกิจกรรม กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชา
3. เพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ดีที่สุดรวมทุกคณะวิชา และจำแนกตามคณะวิชา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 4,521 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาในสถาบันราชภัฏอุดรธานี ซึ่งประกอบด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 1,209 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบและเติมข้อความ จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบ่งออกเป็นเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา และการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 2.1	ด้านความคิด
ตอนที่ 2.2	ด้านความรู้สึกล
ตอนที่ 2.3	ด้านพฤติกรรม

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือราชการไปยังสถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความร่วมมือจากนักศึกษาภาคปกติ ปริญญาตรีทั้ง 4 ชั้นปี และทุกคณะวิชา ช่วยตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือตามข้อ 1 พร้อมด้วยแบบสอบถามไปถึงอธิการบดีด้วยตนเอง เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล โดงกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 - 2 สัปดาห์ ซึ่งรวมเวลาในการเก็บข้อมูลเดือนครั้ง คือ ตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน - 30 ธันวาคม โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 1,250 ฉบับ คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 1,209 ฉบับ

3. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการคำนวณเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ทำการคำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC⁺

- นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. ศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาว่าขึ้นอยู่กับเพศ ชั้นปี คณะวิชา เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา และการเข้าร่วมกิจกรรม หรือไม่ เพียงใด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมากที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุด นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีจำนวนน้อยที่สุด เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.00 มากที่สุด เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.00 จำนวนน้อยที่สุด มีรายได้ของบิดามารดา ระดับต่ำ มากที่สุด รายได้ของบิดามารดา ระดับสูง น้อยที่สุด การเข้าร่วมกิจกรรม มีการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คณะวิชา ครุศาสตร์ มากที่สุด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ น้อยที่สุด

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาทุกคณะรวมกัน มีค่าเท่ากับ 3.2957 (จากสเกล 5 ระดับ) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ในด้านรวม และวิเคราะห์โดยแบ่งตามคณะ ทั้ง 4 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานได้ดังนี้

2.1 ในด้านรวมทุกคณะ

2.1.1 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 9 คู่ ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยแบ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวก จำนวน 7 คู่ และทางลบ 2 คู่ ปรากฏว่ามีค่าตั้งแต่ -.1207 ถึง .1166 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 7 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกมากที่สุด คือ เพศ กับคณะวิชา รองลงมา ได้แก่ เกรดเฉลี่ย กับเจตคติต่อกิจกรรม คณะวิชา กับเจตคติต่อกิจกรรม และเพศ กับเจตคติต่อกิจกรรม และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบมากที่สุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรม กับเจตคติต่อกิจกรรม รองลงมา ได้แก่ ชั้นปี กับเจตคติต่อกิจกรรม

ตัวพยากรณ์ที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก คือ ชั้นปี กับการเข้าร่วมกิจกรรม รองลงมา ได้แก่ เพศ กับเกรดเฉลี่ย

2.1.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม เกรดเฉลี่ย คณะวิชา ชั้นปี และเพศ ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 4.89

2.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.2.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 3 คู่ ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยแบ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวก จำนวน 2 คู่ และทางลบ 1 คู่ ปรากฏว่ามีค่าตั้งแต่ -.1929 ถึง .2857 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 1 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก คือ ชั้นปี กับการเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวพยากรณ์ที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกมากที่สุด คือ รายได้ของบิดามารดา กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบ คือ การเข้าร่วมกิจกรรม กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

2.2.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปร การเข้าร่วมกิจกรรม รายได้ของบิดามารดา ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 6.64

2.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 1 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวก คือ เพศ กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

2.3.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรเพศ ซึ่งตัวแปรนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 3.10

2.4 คณะครุศาสตร์

2.4.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 3 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยแบ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวกจำนวน 1 คู่ และทางลบ 2 คู่ ปรากฏว่ามีค่าตั้งแต่ -.2266 ถึง .1574 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน

2 คู่ โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางลบมากที่สุด คือ ชั้นปี กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา รองลงมา ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตัวพยากรณ์ที่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก คือ เพศ กับเกรดเฉลี่ย

2.4.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรชั้นปี กับการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 7.64

2.5 คณะวิทยาการจัดการ

2.5.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า มีตัวแปรจำนวน 1 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวก คือ ชั้นปี กับรายได้ของบิดามารดา มีค่าตั้งแต่ -.1266 ถึง .2560 โดยไม่พบว่าตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

2.5.2 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ค่าเอฟ (F) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้อย่างไม่มีนัยสำคัญ นั่นคือ ความแปรปรวนในส่วนที่ถูกอธิบายได้ โดยเส้นถดถอยนั้นมีขนาดเล็กกว่า ความแปรปรวนที่เนื่องจากความคลาดเคลื่อนอยู่มาก (Mean Square Regression น้อยกว่า Mean Square Residual อยู่มาก)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ค่าคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.3669 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ดังแสดงในตาราง 3) อาจจะเป็นเพราะว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาเกิดจากการจัดเวลาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ที่ให้เวลาช่วงบ่ายวันพุธเป็นเวลาของกิจกรรมนักศึกษา และเน้นให้นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม และนักศึกษาสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความต้องการได้ไม่เกิน 2 กิจกรรม ซึ่งนักศึกษามองว่ากิจกรรมนักศึกษาเปรียบเสมือนกิจกรรมบังคับเลือกที่มีในหลักสูตร ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว การที่นักศึกษาจะเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับตัวนักศึกษาเอง แต่ก็จะมีนักศึกษบางส่วนที่มุ่งในการ

ฝึกฝนความรู้ให้เกิดทักษะเพื่อออกไปประกอบอาชีพ หรือขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการของการจัดกิจกรรม จึงทำให้นักศึกษาไม่ได้สนใจในกิจกรรมนักศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของ ชูชีพ พุทธประเสริฐ (2523 : 169 - 173) พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักศึกษา คือ นักศึกษาและอาจารย์ไม่เข้าร่วมกิจกรรม ขาดงบประมาณ อุปกรณ์ และสถานที่ จึงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรืออาจเป็นเพราะปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษา และคณะกรรมการนักศึกษารับทราบเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและไม่มีระบบเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดมีจำนวนน้อย ทำให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ซึ่งจะส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โคเฮน (Cohen. 1964 : 38 - 39) พบว่า ประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มีผลต่อทัศนคติและบุคลิกภาพในการพัฒนาวิธีชีวิตของนักศึกษาแต่ละคน

2. ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ในด้านรวม และแบ่งตามคณะทั้ง 4 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ สามารถอภิปรายผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานได้ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ในด้านรวม

2.1.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปร ได้แก่ เกรดเฉลี่ย คณะวิชา เพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขึ้นไป การเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังแสดงในตาราง 3) จากผลการวิจัย เกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีความมั่นใจในตนเองที่จะสามารถเรียนได้ดี โดยทำกิจกรรมนักศึกษาไปพร้อมกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปีเตอร์สัน (Peterson. 1966 : 172) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนิสิตที่ประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตน้อย และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายพิน สูดคณิง (2536 : 84) พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา โดยมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.50

ตัวแปรคณะวิชา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละคณะวิชาจะมีชมรมต่าง ๆ อยู่มากมาย เช่น ชมรมค่ายวิชาการ ของคณะวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของกิจกรรมและนักศึกษา สามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามคณะวิชาที่ตนเองเรียนอยู่ หรือตามความต้องการและความสนใจของนักศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรกช ศิริ (2536 : 105) ที่ได้ศึกษา และพบว่า นิสิตที่สังกัดคณะต่างกันมีปัญหาและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านส่งเสริมวิชาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นตัวแปรคณะวิชาจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตัวแปรเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจเป็นเพราะกิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นมีความหลากหลาย และเหมาะสมกับนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ตามความสนใจ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการศึกษาของภาวนา ใจประสาธ (2534 : 101) ที่พบว่า นิสิตชายเข้าร่วมกิจกรรมกีฬามากกว่านิสิตหญิง และผลการศึกษาของกรกช ศิริ (2536 : 109) นิสิตชายและนิสิตหญิงมีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมแตกต่างกัน โดยนิสิตชายมีปัญหาการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมมากกว่านิสิตหญิง

ตัวแปรชั้นปี มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่สูงขึ้นย่อม สนใจที่จะเรียนเพื่อที่จะออกไปประกอบอาชีพในอนาคตมากกว่าที่จะสนใจกิจกรรมนักศึกษาที่ทางสถาบันจัดให้ และนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แปลกใหม่ และอยู่ในระยะที่ยังอยากรู้อยากเห็น อยากหาประสบการณ์ จึงมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าชั้นปีที่สูงขึ้น เช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิม เสวนา (2532 : 198) จากการเปรียบเทียบความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาของนิสิตแต่ละชั้นปีเป็นรายคู่ พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาแตกต่างกันกับนิสิตชั้นปีที่ 4 นิสิตชั้นปีที่ 1 นิสิตชั้นปีที่ 3 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการที่นิสิตอยู่ต่างระดับชั้นปี นิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีสูง ๆ มีภาระการเรียนมากขึ้น ทำให้สนใจกิจกรรมเหล่านี้น้อยลง ซึ่งส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมได้

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากมองเห็นว่าเป็นเพียงกิจกรรมหนึ่งที่ทางสถาบันราชภัฏอุดรธานีได้จัดให้นักศึกษาทุกคน ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นน้อยเกินไป ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี (เทอดศักดิ์ สถาปิตานนท์. 2524 :

168) และนิสิตไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนิสิต ซึ่งสืบเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ไม่ดีเท่าที่ควร (ขจร นราอารยะกุล. 2535 : 45)

2.1.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม เกรดเฉลี่ย คณะวิชา ชั้นปี และเพศ ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ร้อยละ 4.89

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาทุกคนจำเป็นต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่สถาบันราชภัฏจัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายพิน สุคคณิง (2536 : 86) ที่พบว่า ทักษะคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรเกรดเฉลี่ยสามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาที่เรียนดีจะสามารถแบ่งตารางเวลาในการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมได้เหมาะสมกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมโภชน์ อเนกสุข (2529 : 126) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจากสถาบันการศึกษาเดิมก่อนเข้าเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม

ตัวแปรคณะวิชา สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากความหลากหลายของกิจกรรมชมรมที่ขึ้นอยู่กับคณะวิชานั้น ๆ มีส่วนทำให้เกิดความสนใจในกิจกรรมของนักศึกษาได้ ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าร่วมกิจกรรมตามคณะวิชา หรือตามความสนใจที่แตกต่างออกไปได้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายพิน สุคคณิง (2536 : 87) ที่พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มีทัศนคติแตกต่างจากคณะอื่น เป็นเพราะว่านิสิตคณะต่าง ๆ เหล่านี้มีเวลาและสนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมได้มากกว่านิสิตแพทยศาสตร์ เนื่องจากมีการเรียนการสอนที่ไม่มาก

ตัวแปรชั้นปี สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาเมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นย่อมมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมและคุ้นเคยในกิจกรรมมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความกระตือรือร้นในกิจกรรมมากกว่าชั้นปีอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายพิน สุคคณิง (2536 : 82) ที่พบว่า ทักษะคติที่มีต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมนิสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวแปรเพศ สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาเพศชายและหญิงมีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมกับตัวเอง

2.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.2.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปร ได้แก่ รายได้ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเข้าร่วมกิจกรรมมีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังแสดงในตาราง 7) จากผลการวิจัย รายได้ของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ย่อมสนองความต้องการทางการเงินให้แก่นักศึกษาได้อย่างสะดวก ทำให้นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีรายได้ของบิดามารดาอยู่ในระดับสูง มีความสามารถที่จะเลือกเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาได้ตรงกับความต้องการ จึงทำให้เกิดเจตคติที่ดีแก่นักศึกษาได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายได้ของบิดามารดาสูงเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาที่จะสูงตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายพิน สุดคณิง (2536 : 84) พบว่า จำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของนิสิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต จากการพิจารณาข้อมูล พบว่า นิสิตที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 2,000 - 3,999 บาท ต้องเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากกว่านิสิตที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่ำกว่า 2,000 บาท

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการเข้าร่วมกิจกรรมมาก เพราะเป็นคล้ายวิชาบังคับเลือก ซึ่งนักศึกษาอาจจะไม่ได้สนใจในกิจกรรมนักศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายพิน สุดคณิง (2536 : 86) ที่พบว่า ประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต

2.2.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรรายได้ของบิดามารดา และการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้ร้อยละ 6.64 ตัวแปร รายได้ของบิดามารดา ร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเพราะว่านักศึกษาที่มีรายได้บิดามารดาสูง และได้รับปัจจัยสนับสนุนจากผู้ปกครองย่อมมีโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากกว่านักศึกษาที่มีระดับรายได้บิดามารดาต่ำ เนื่องจากนักศึกษาที่มีระดับรายได้บิดามารดาต่ำ อาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวเท่าที่ควร เนื่องจากเห็นว่ากิจกรรมนักศึกษาไม่สำคัญเท่ากับการใช้เวลาในการเรียนหรือประกอบอาชีพ นักศึกษามองว่าความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา

มีน้อยมาก ประกอบกับนักศึกษาไม่ค่อยมีเวลาและไม่มีเงินทุนพอสำหรับทำกิจกรรม (สมโภชน์ เอนกสุข. 2529 : 138)

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรม นักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการเข้าร่วมกิจกรรมมาก โดยการเข้าร่วมกิจกรรมตามจุดประสงค์ของสถาบันราชภัฏ มากกว่าความต้องการ และความสนใจของนักศึกษา ซึ่งทำให้ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้

2.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปร ได้แก่ เพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังแสดงในตาราง 7) จากผลการวิจัย เพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีโครงการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ ร่วมกับสถาบันราชภัฏอื่น ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมวิชาการนอกสถานที่ที่น่าสนใจนักศึกษายาหญิงสามารถเลือกทำกิจกรรมได้ตามความสามารถแตกต่างกันไป

2.3.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรเพศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีกิจกรรมหลากหลายและน่าสนใจ เหมาะสมกับนักศึกษายาและนักศึกษาหญิง จึงทำให้ส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้

2.4 คณะครุศาสตร์

2.4.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา พบว่า ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังแสดงในตาราง 10) จากผลการวิจัย ตัวแปรชั้นปี มีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่อยู่ในระดับชั้นปีที่สูง เช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จะต้องเตรียมตัวฝึกสอน และมีจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ ทำให้ นักศึกษาที่มีระดับชั้นปีที่สูงมีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสายพิน สดกนิง (2536 : 87) พบว่า ทักษะคิดที่มีต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมนิสิตแตกต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีทักษะคิดต่างจากปีอื่น ๆ เป็นเพราะว่านิสิตปี 1 ยังไม่คุ้นเคยกับสภาพการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย เพราะเพิ่งมีโอกาสเข้ามาเป็นครั้งแรกจึงมีความกลัวและตื่นเต้นกับสภาพแวดล้อมใหม่ของมหาวิทยาลัย จึงต้องการผูกมิตร ผูกสัมพันธ์กับเพื่อน

ส่วนประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนั้น นิสิตชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์แตกต่างชั้นปีอื่น เนื่องจากว่า ได้เข้ามาใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมากกว่า เพราะฉะนั้นชั้นปีที่สูงขึ้นจึงมีเจตคติต่อกิจกรรม นิสิตศึกษาน้อยลงตามไปด้วย

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม ความสัมพันธ์ทางลบกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาที่จัดขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการจัดคล้าย ๆ กันทุกครั้ง ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงรูปแบบ การจัดกิจกรรม จึงทำให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความ ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างจากนิสิตที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งส่งผลต่อเจตคติต่อการเข้าร่วม กิจกรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคาลิช และเบอร์เตซ (Kalish and Bertes, 1960 : 292 - 299) ที่พบว่า ทักษะมีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยฮาวาย

2.4.2 ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ตัวแปรชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวน ของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ร้อยละ 7.64 ตัวแปรชั้นปี สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติ ต่อกิจกรรมนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เรียนอยู่ในชั้นปีสูง ๆ มีการ ะเรียนมากขึ้น ทำให้ความสนใจในกิจกรรมนักศึกษาน้อยลง ความแตกต่างระหว่างชั้นปีจึง สามารถส่งผลต่อเจตคติได้

ตัวแปรการเข้าร่วมกิจกรรม สามารถร่วมเป็นตัวพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรม นักศึกษาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีการเข้าร่วมกิจกรรมมาก และการดำเนินการกิจกรรมที่ผ่านมาเป็นไปในรูปแบบเดิม ทำให้นักศึกษาอาจจะไม่ค่อยสนใจเข้าร่วม กิจกรรมในครั้งต่อ ๆ ไป ซึ่งประสบการณ์ที่ผ่านมาอาจจะส่งผลต่อเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาได้

2.4 คณะวิทยาการจัดการ

2.4.1 จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเจตคติ ต่อกิจกรรมนักศึกษา โดยไม่พบว่าตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติแต่อย่างใด

2.4.2 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า ค่าเอฟ (F) ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ความแปรปรวนในส่วนที่ถูกอธิบายได้โดยเส้นถดถอยนั้น มีขนาดเล็กกว่าความแปรปรวนที่เนื่องจากความคลาดเคลื่อนอยู่มาก (Mean Square Regression

น้อยกว่า Mean Square Residual อยู่มาก) ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าตัวแปรเพศ ชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม เกรดเฉลี่ย รายได้ของบิดามารดา สามารถอธิบายได้ว่า ตัวแปรด้านเพศ นักศึกษาเพศชายและหญิง มีความสนใจและความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมคล้ายคลึงกัน ส่วนตัวแปรชั้นปีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนใกล้เคียงกัน ตัวแปรเกรดเฉลี่ย พบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนมากกว่าสนใจการเข้าร่วมกิจกรรม ตัวแปรรายได้ของบิดามารดาส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงขอเสนอว่าควรจะได้มีการพัฒนา การจัดกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานีให้มากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพของนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษา เป็นหลักสูตรชีวิตจริงของนักศึกษา จะได้รับประสบการณ์ตรงจากการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งสามารถพัฒนานักศึกษาให้เจริญงอกงามทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ เป็นบุคคลพร้อมที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองในอนาคต พร้อมกันนี้ เพื่อการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จากผลการวิจัย จึงได้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา สามารถนำผลในการศึกษาครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการที่จะสร้างเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมนักศึกษา ให้แก่นักศึกษา จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านงบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้มีการวางแผนนโยบายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และมีการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เพื่อให้งานกิจกรรมนักศึกษาเป็นที่น่าสนใจแก่นักศึกษา เกิดแรงจูงใจ และเป็นการสร้างเจตคติที่ดีแก่นักศึกษาต่อไป

2. อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาทางด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งในการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมนักศึกษาให้แก่นักศึกษา เป็นบุคคลที่มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษาโดยตรง ควรจะมีการสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และสร้างสิ่งดึงดูดใจให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจให้มากที่สุด ควรมีกิจกรรมที่แปลกใหม่ ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรม และมีคุณค่าทางการศึกษาและอาชีพ

3. นักกิจกรรมนักศึกษา และนักแนะแนว ซึ่งเป็นผู้ประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานทางด้านกิจกรรมนักศึกษาเป็นไปโดยสะดวก และดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรจะได้ร่วมกันทำแผนดังกล่าวในระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมทั้งนักศึกษาด้วย และควรจะมีการพัฒนารูปแบบของกิจกรรมนักศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามความต้องการ และเกิดเจตคติที่ดีขึ้นได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี ในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น อนุปริญญา หรือนักศึกษาภาคค่ำ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี โดยมีตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทำไมจึงเข้าร่วมกิจกรรม หรือไม่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกช ศิริ. การศึกษาปัญหาและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- โกเมศ กาบแก้ว. เจตคติของนักเรียนนักศึกษาช่วงอุตสาหกรรมที่ก่อการทะเลาะวิวาทที่มีต่อสภาพภายในสถานศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- ขจร นราอารยะกุล. การบริหารกิจการนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ในทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร อาจารย์ และกรรมการนักศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- ค้วน ขาวหนู. เทคนิคและการวัดผลสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ม.ป.ป.
- จารุบุตร ฟาร์มขาว. การจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย. "กิจกรรมนิสิต," ใน พระเกียรติ หน้า 24 - 25 กรุงเทพฯ : แผนกประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- เฉลิม เสวนา. ความต้องการกิจกรรมการกีฬาของนักศึกษามหาวิทยาลัย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ชูชีพ พุทธประเสริฐ. การจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ชูชีพ อ่อนโลกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วรวิมการพิมพ์, 2518.
- ทองเรียน อมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.
- เทอดศักดิ์ สถาปิตานนท์. ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก ในทัศนะของอาจารย์และนิสิต. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2524. อัดสำเนา.
- ธนวรรณ ล้มลิขิตอักษร. การศึกษาเจตคติต่อการพนันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิชญโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

- ธีระ นทีวุฒิกุล. การศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิติจุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
 อัดสำเนา.
- นลินี กิติเวชกุล. การรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิติจุพาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
 อัดสำเนา.
- นิงพงษ์ ศรีวรรณ. ความต้องการและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
 ของนักศึกษากลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- บุญถิ่น อัตถากร. คำปราศรัยและคำบรรยายของนายบุญถิ่น อัตถากร. พ.ม. 2502 - 2514.
 พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.
- บุญเรือน ปรีชาธรรมรัตน์. การศึกษาเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทักษะคิด : การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ประเสริฐ นูนาปี. การศึกษาเจตคติที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 4. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541. อัดสำเนา.
- พรรณี ข.เจนจิต. เอกสารประกอบการสอนวิชาให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521. อัดสำเนา.
- พาณี ปรีชานนท์ และคนอื่น ๆ . รายงานการวิจัยกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือนอกหลักสูตรของ
 นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : อาร์ตโปรดักชั่นส์, 2523.
- พิจิตร เขาวนปรีชา. เจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 ในโรงเรียนกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ภาวนา ใจประสาธ. การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
 อัดสำเนา.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารกิจการนิสิตนักศึกษา ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

..... วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (2535 - 2539). กองแผนงาน สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.

..... แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540 - 2544). กรุงเทพฯ :

กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2539.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.

ราชภัฏอุดรธานี, สถาบัน. คู่มือนักศึกษา. อุดรธานี : สำนักส่งเสริมวิชาการ, 2541.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. งานบุคลากรนิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

..... งานบุคลากรนิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศักดิ์ สุนทรเสรมี. เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2528.

..... เจตคติ. กรุงเทพฯ : ดิฉันบุ๊คส์, 2531.

สมชาย บุญญาบาล. ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลางที่จัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

อัดสำเนา.

สมโภชน์ อนนสุข. องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรม

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สายพิน สดคณิง. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

สิริศักดิ์ รัชสุสานติ. ทัศนคติของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

อัดสำเนา.

- สุชา จันทรโธม และสุรางค์ จันทรโธม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แพร่วิทยา, 2518.
- สุทธิชัย เลียงชยศ. “นโยบายการพัฒนาเยาวชนในอุดมศึกษา” ใน งานนุเคราะห์นิสิตนักศึกษา กับการพัฒนาเยาวชน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ไพแสง เสนาณรงค์. “ความรับผิดชอบของนักศึกษาในปัจจุบัน,” การศึกษาแห่งชาติ. 8 : 3 ; สิงหาคม 2521.
- สำเนา ขจรศิลป์. หลักการกิจการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
- มติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2538.
- มติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2538.
- อเนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- Allport, G.W. “The Handbook of Social Psychology,” in The Nature of Attitudes and Attitudes Change. Edited by W.J. Mcquire. Massachusette : Addison-Wesley, 1967.
- Boland, Paul A. “Student Activities,” in handbook of College and University Administration Academic. New York : Mc Graw-Hill. Book Company, 1970.
- Cohen, Arthur R. Attitude Change and Social Influence. New York : Basic Book, Inc., 1954.
- Dement, A.L. “the College Women as Science Major,” Journal of Hiber Education. 484 - 491 ; 1962.
- Donald, Elmer E. “A Comparative Study of the Opinions of Students Faculty, and Local Board Members Re Garding the Appropriate Elements of Student Activities Programs in Metroplitan Verginia Community College,” Dissertation Abstracts. 35 : 1882 - A ; October, 1974.
- Frederick, Robert W. The third Curricular : student Activities in American Education. New York : Appleton Century Golfs, 1959.

- Harreld, Rojor David "the Control of Student Extra-Curricula life in American Higher Education," Dissertation Abstracts. 27 : 2782 - A, February, 1967.
- Hillgard, Earnest Ropiquet. Introduction to Psychology. 3 rd ed. New York : Harcourt Braceworld Inc., 1962.
- Kalish, R.A. and O.J. Bertes. "A Survey of Student's Attitudes Towards Campus Activities at University of Hawaii," The Personal and Guidance Journal. 39 : 191 - 299 ; 1960.
- Knock, Gary H. "the Philosophical Heritage of Student Affairs," Student Affairs Functions in Higher Education. Edited by Andrew L. Rentz, Gerald L. Saddlemere and Charles C. thomas. P.3 - 19 Illinois, U.S.A., 1988.
- Lindzey, G. and E. Aronson. Handbook of Social Psychology. Vol. 1. 3 rd ed. New York : Random House, 1985.
- Majid, Adeli Najafi. University Student Services : An Analysis of Student Priorities, Dissertation Abstracts. 43 : 2565 - A ; February, 1983.
- Mc Curle, C.T. "Student Activities : College," Encyclopedia of Educate. 8 : 13 ; 1957.
- Mc Donald, Ferderic J. Education Psychology. San Francisco : Wads Worth, 1959.
- Mueller, K.H. Student personal work in higher education. Boston : Houghton Mifflin Company, 1968.
- Newcomb, T.M. Social Psychology. New York : The Dryden Press, 1954.
- Pedharzur, Blazar J. Multiple Regression in Behavioral Research. New York : Holt, Rinehart and Winston, INC., 1984.
- Peterson, J.S. "Some Observation on Superior Student," Journal of Educational Sociology. 35 : 172 ; 1966.
- Rokeach, Miltion. Beliefs, Attitudes and Values. San Francisco : Jossey - Bess, 1970.
- Shaver, Kelly G. Principles of Social Psychology. Cambridge : Winthrop Publishers, 1977.
- Stroup, H. Toward a philosophy of organized student activities Minneapolis : University of Minnesota Press, 1964.
- Taylor H. The future of American education. New York : American Scholar, 1949.
- Thurstone, L.L. Theory and Measurement. New York : John Willy and Sons, 1976.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Willy and Sons. Inc., 1971.

Williamson, E.G. Student personnel services in colleges and universities. New York : Mc Graw-Hill book Company, Inc., 1961.

Wrenn, C.G. Student personnel work in college. New York : The Ronald Press Company, 1951.

Yeager, W.A. Administration and pupils. New York : Mc Milan Co., 1959.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือ และแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/ 4100

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏอุดรธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวอัมพา ของทุมมินทร์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์บังอร เสดนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด วิทยุณนันทพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้อง เก็บข้อมูลจากนักศึกษา โดยขออนุญาตให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 ภาคปกติปริญญาตรี ประมาณ 1,200 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติกิจกรรมนักศึกษา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2541

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอัมพา ของทุมมินทร์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

แบบเก็บข้อมูลนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 2.1 ด้านความคิด

ตอนที่ 2.2 ด้านความรู้สึก

ตอนที่ 2.3 ด้านแนวโน้มพฤติกรรม

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ผลการวิจัยไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน คำตอบของท่านจะเป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษา แบบสอบถามจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะนำมาใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ () หญิง
() ชาย
2. ชั้นปี () ปี 1
() ปี 2
() ปี 3
() ปี 4
3. คณะวิชา () คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
() คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
() คณะครุศาสตร์
() คณะวิทยาการจัดการ
4. โปรแกรมวิชา
5. เกรดเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เทอมแรกจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ
() น้อยกว่า 2.00
() 2.00 - 2.50
() 2.51 - 3.00
() มากกว่า 3.00
6. รายได้ของบิดามารดารวมกัน หรือผู้อุปการะแทน เฉลี่ยต่อเดือน บาท
7. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา () เข้าร่วมกิจกรรม
() ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
8. ถ้าท่านเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา โปรดระบุชื่อกิจกรรม
 1.
 2.

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2.1 ด้านความคิด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดของท่านที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา
 เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง
 ที่กำหนดให้ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ตรงกับความคิดของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ค่อนข้างจะตรงกับความคิดของท่านบ้าง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียน					
2. ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์					
3. ทำให้ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น					
4. ทำให้ได้รู้จักการเป็นผู้นำที่ดี					
5. ทำให้ได้รู้จักการเป็นผู้ตามที่ดี					
6. กิจกรรมนักศึกษาส่งเสริมให้ข้าพเจ้า รับผิดชอบต่อสังคม					
7. กิจกรรมนักศึกษาฝึกความเป็น ประชาธิปไตยของข้าพเจ้า					
8. ทำให้ได้รับสาระความรู้และความ บันเทิง					
9. พัฒนาความสามารถส่วนบุคคล					
10. ช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบัน					
11. ช่วยพัฒนาให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา					
12. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ เสียเวลามาก					

ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ข้าพเจ้าไม่ได้รับประโยชน์จาก กิจกรรมนักศึกษา					
14. กิจกรรมนักศึกษาไม่น่าสนใจ					
15. ช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนมี คุณภาพในสังคม					
16. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาเสียค่า ใช้จ่ายส่วนต้วมาก					
17. กิจกรรมนักศึกษาไม่ส่งเสริมวิชาชีพ					
18. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ ได้รู้จักการดำเนินงานของกิจกรรม ชมรม					
19. การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ ได้รู้จักประเภทของกิจกรรม นักศึกษา					
20. ทำให้ได้รู้จักความสามารถพิเศษของ ตนเอง					

ตอนที่ 2.2 ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้สึกของท่านที่มีต่อกิจกรรมนักศึกษา เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่กำหนดให้ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านบ้างพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
ไม่มีเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับความรู้สึกของท่านเลย

ความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
1. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
2. ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้มีส่วนสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบัน					
3. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ากิจกรรมนักศึกษาทำให้รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การเข้าร่วมกิจกรรมฝึกให้เป็นผู้เสียสละ บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม					
6. รู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นในการเข้าร่วมกิจกรรม					
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นไร้สาระ					
9. ข้าพเจ้ารู้สึกกิจกรรมนักศึกษาสร้างชื่อเสียงแก่นักศึกษาบางคน บางกลุ่มเท่านั้น					

ความรู้สึกต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาทำให้ผล การเรียนลดลง					
11. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมชมรม ทางศาสนา ทำให้มีสมาธิทางการเรียน					
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเมื่อได้เข้า ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์					
14. กิจกรรมชมรมศิลปวัฒนธรรม ทำให้ ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในถิ่นกำเนิดของตนเอง					
15. ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจ ที่การเรียนดีขึ้น หลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมชมรม วิชาการ					
16. ข้าพเจ้ารู้สึกกล้าแสดงออกเมื่อได้เข้าร่วม กิจกรรมในชมรมศิลปวัฒนธรรม					
17. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจถ้าไม่ได้ไปร่วมลง คะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการชมรม					
18. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจที่ต้องเข้ากิจกรรม นักศึกษา					
19. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสามารถเป็นผู้นำที่ดีได้เมื่อ เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
20. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					

ตอนที่ 2.3 แนวโน้มที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จะมีข้อความเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านเคยแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นมากน้อยเพียงใด แล้วตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำอยู่เป็นประจำ
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำบางครั้ง
น้อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับพฤติกรรมที่ท่านทำน้อยครั้งมากจนเกือบไม่ทำเลย

แนวโน้มต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง
1. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นในสถาบัน					
2. ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือแก่กลุ่มกิจกรรมนักศึกษาเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ					
3. ข้าพเจ้ามักเข้าร่วมกิจกรรมตามที่สมาชิกของกลุ่มนั้น ๆ ชักชวน					
4. ข้าพเจ้าให้ข้อเสนอแนะหรือติชมการดำเนินงานของกิจกรรมนักศึกษาแก่ตัวแทนหรือสมาชิก					
5. ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมในกิจกรรมด้านกีฬาของสถาบัน					
6. ข้าพเจ้าได้รับบริการความรู้จากกิจกรรมนักศึกษาด้านวิชาการ					
7. ข้าพเจ้ามีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์					
8. ข้าพเจ้าได้รับทราบข่าวสาร บทความเรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา					

แนวโน้มต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	นานๆ ครั้ง
9. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ต่าง ๆ เสมอ					
10. ข้าพเจ้าเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากในการ เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา					
11. ข้าพเจ้าไม่เข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากไม่ ทราบข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และ วิธีการจัด					
12. ข้าพเจ้ามีภารกิจส่วนตัวจนไม่มีเวลา เข้าร่วมกิจกรรม					
13. ไม่มีผู้ชักชวนให้ข้าพเจ้าเข้าร่วม กิจกรรมนักศึกษา					
14. ข้าพเจ้าไม่มีแรงจูงใจในการเข้าร่วม กิจกรรม					
15. ข้าพเจ้าไม่สนใจ เพราะไม่เห็นความ สำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม					
16. ที่พักอาศัยของข้าพเจ้าห่างไกล ทำให้ ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม					
17. ข้าพเจ้าไม่สะดวกในการเข้าร่วม กิจกรรม					
18. ข้าพเจ้าไปลงคะแนนทุกครั้งที่มีการ เลือกตั้งคณะกรรมการกิจกรรม ส่วนกลาง					
19. ข้าพเจ้าชวนเพื่อนไปร่วมกันชม นิทรรศการที่จัดขึ้น					
20. เมื่อถึงเวลากิจกรรมชมรม ข้าพเจ้าจะ แยกตัวออกไปทำอย่างอื่นที่น่าสนใจกว่า					

ภาคผนวก ข

คุณภาพเครื่องมือ

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบัน
ราชภัฏอุดรธานี ด้านความคิด

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	1.98
2	2.48
3	3.09
4	2.65
5	2.42
6	2.43
7	2.65
8	2.86
9	3.17
10	2.75
11	2.48
12	2.41
13	2.96
14	3.16
15	2.92
16	3.50
17	3.20
18	1.98
19	2.06
20	2.40

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบัน
ราชภัฏอุดรธานี ด้านความรู้สึกรัก

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.65
2	2.42
3	7.76
4	8.08
5	3.50
6	3.85
7	2.48
8	8.08
9	6.30
10	6.11
11	6.53
12	8.16
13	8.40
14	3.95
15	5.77
16	5.69
17	2.55
18	9.03
19	8.08
20	8.87

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบัน
ราชภัฏอุดรธานี ด้านพฤติกรรม

ลำดับที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.26
2	3.98
3	5.44
4	5.54
5	5.37
6	5.09
7	6.14
8	4.65
9	6.83
10	7.25
11	5.75
12	6.29
13	6.64
14	7.76
15	3.85
16	4.98
17	6.13
18	7.61
19	5.79
20	6.31

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9448

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวอัมพา ชองทุมมินทร์

เกิดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2511

ที่อยู่ปัจจุบัน 20/29 ถนนศรีสุข
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี (41000)
โทร 042 - 223642
042 - 342439

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีราชินูทิศ
พ.ศ. 2532 ศษ.บ. (ประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2541 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษา ของสถาบันราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

ของ

อัมพา ชองทุมมินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ชั้นปี เกรดเฉลี่ย การเข้าร่วมกิจกรรม และรายได้ของบิดามารดา กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา และเพื่อค้นหาตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามคณะวิชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2541 - 2542 ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,209 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติ ร้อยละ และค่าความถี่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานีในทุกคณะวิชา อยู่ในระดับปานกลาง

2. ศึกษาในด้านรวม และจำแนกตามคณะวิชา ดังนี้

2.1 ศึกษาในด้านรวม

2.1.1 ตัวแปร เกรดเฉลี่ย คณะวิชา เพศ ชั้นปี และการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม เกรดเฉลี่ย คณะวิชา ชั้นปี และเพศ ซึ่งสามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.89

2.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.2.1 ตัวแปรรายได้ของบิดามารดา และการเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษาของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม รายได้ของบิดามารดา ซึ่งสามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 6.64

2.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3.1 แปรเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ เพศ ซึ่งสามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 3.10

2.4 คณะครูศาสตร์

2.4.1 ตัวแปรชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4.2 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ของนักศึกษาของสถาบันราชภัฏอุดรธานี ได้แก่ ชั้นปี การเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสามารถพยากรณ์เจตคติต่อกิจกรรมนักศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวน ได้ร้อยละ 7.64

2.5 คณะวิทยาการจัดการ

2.5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ไม่มีตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

**ATTITUDES TOWARDS STUDENT ACTIVITIES OF THE STUDENTS OF
RACHABHAT INSTITUTE UDONTHANI**

AN ABSTRACT

BY

UMPA SONGTUMMIN

**Presented in partial Fulfillment of the requirements for the Master of Education
degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University**

May 1999

The purpose of this study was two-fold. First, it aimed to investigate the relationship between student's sex, year, average grade, activity participation and parental income and student attitude towards student activity, and secondly to find the predictive variables that could explain the variation of student activity according to faculty. The subjects consisted of 1,209 undergraduate students studying during the academic year 1998 - 1999 in Rachabhat Institute of Udon Thani, through stratified random sampling. The instrument for collecting data was questionnaire concerning attitude toward student activity. Then data were analyzed by percentage, frequency, multiple coefficient correlation and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results revealed that:

1. Student attitude toward student activity was at the moderate level.
2. When considered the whole aspect and according to faculty, it was found that ;

2.1 *Whole aspect.*

2.1.1 Student's sex year, average grade and activity participation were significantly correlated to student attitude toward student activity at .01 level.

2.1.2 Variables that could significantly predict student attitude toward student activity at .01 level were average grade, activity participation, year and sex and could explain the variation (4.89%)

2.2 *Faculty of Humanities and Social Sciences.*

2.2.1 Parental income and activity participation were significantly correlated to student attitude toward student activity at .05 level.

2.2.2 Variables that could predict student attitude toward student activity at .01 level were activity participation and parental income and could explain the variation (6.64%)

2.3 *Faculty of Science and Technology.*

2.3.1 There was a positive correlation at .05 level between sex and student attitude towards student activity.

2.3.2 Variable that could predict student attitude toward student activity at .05 level was sex and could explain the variation (3.10%)

2.4 *Faculty of Education.*

2.4.1 Year and activity participation were significantly correlated to student attitude toward student activity at .01 level.

2.4.2 Variables that could predict student attitude toward student activity at .01 level were year and activity participation and could explain the variation (7.64%)

2.5 *Faculty of Discipline Management.*

2.5.1 no predictive variables, were correlated to criterion variable.